

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	1/3 q	buza	egyenértéke
500	"	"	"
1000	"	"	"
2000	"	"	"
3000	"	"	"
ezzen felül	5	"	"
Résztvevők, szövetkezők, vállalatok		3 q	buza egyenértéke
1 q buzsa egyenértéke márciusi fizetésnél			570,000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj		4 aranykorona	= 60,000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelője alatt
 Kiadásért felelős: **Szilassy Zoltán**
 az OMGE igazgatója
 Felelős szerkesztő: **Buday Barna**
 Típuskészítő: **Rothmeyer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-05

Idelgyenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:	Előfizetőknél:
Egy évre --- 200,000 K	Egy évre --- 320,000 K
Félévre --- 100,000 "	Félévre --- 160,000 "
Negyedévre --- 50,000 "	Negyedévre --- 80,000 "

Külföldre a fenti árak kétszeresre
 Előfizetést csak naptári negyedévekre fogadunk el
 Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 93-32

TARTALOM:

- Bajok a földreform pénzügyi lebonyolításánál. (Éber Ernő dr.)
- Az aranka és a gyomnövények elterjedése. (Korponay Gyula.)
- Cukorrépa őszi növekedése. (Bogdán Máttyás.)
- A tenyészállatok bírálata. (Wellmann Oszkár dr.)
- A tőgybetegségek és az ellenük való védekezés II. (Hetzl Henrik dr.)
- A tolnamajsi uradalom yorkshirei. (e. D. B.)
- Tanulságok Bácskából. (Leibach Antal.)
- Új rendeletek.
- Dohánytermelésünk fejlesztése. (F. E.)
- Győzelmes demagógia.
- Vadászati trofeák kiállítására.
- Menadó a felhatalmazási törvényjavaslatban.
- Vegyes közlemények.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás az OMGE tagsági díjak befizetésére.

Alapszabályaink értelmében az évi tagsági díj március hó végéig befizetendő.
 Felkérem azokat a t. tagjainkat, kik a folyó évi OMGE tagsági díjat még nem fizették be, hogy annak befizetése iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek. A tagdíj nagysága a fejlécezen közölve van.

Igazgató.

Tudnivalók a tenyészállatkiállításról és vásárról.

A rendező-bizottság a tenyészállatvásáron résztvevő tenyész-
 tőknek a hét folyamán elküldi a szállításhoz szükséges nyomtatványokat, valamint a további teendőkre vonatkozó tájékoztatást. Aki ezeket a hét folyamán nem kapja meg, rögtön hozza ezt a rendező-bizottság tudomására.

Ehelyett is külön felhívjuk a kiállítók figyelmét arra, hogy minden egyes sertés és juh részére is feltétlenül külön-külön marhalevelet kell kiállítani és felküldeni (a sertések és juhok lehetőleg egyenként megjelölendők még ottlón), továbbá arra, hogy az állatokat inkább előbb küldjék fel, hogy a bíráló és a vásár idejére ne legyenek már törődöttek és a helyüket és környezetüket addig megszokják. Berakás előtt a gazdaságok ellenőrzik, hogy a vagonok előirt fertőtlenítése megtörtént-e és kívánatos, hogy ezenkívül még saját maguk is alaposan fertőtlenítsék a vasuti kocsikat.

Ha a bejelentők közül valaki közbejött akadály következtében a vásáron részt nem vehet, vagy akár néhány állattal kevesebbet hoz csak fel, kérjük azt azonnal közölni, hogy ez esetben a függőben tartott bejelentéseknek részvételét lehetővé tegyük és hogy az ennek folytán szükséges egyéb intézkedéseket idejében megtehesse. Március 6-tól kezdve az akadályoztatásról, vagy a létszám csökkentéséről távirati értesítést kérünk.

A tenyészállatkiállítás és vásár március hó 21-én nyílik meg (ünnepeles megnyitás nem lesz). Nyitva lesz március hó 21., 22. és 23-án egész nap. A bíráló március hó 20-án lesz, amikor a kiállítás ugyan szintén megtekinthető, de célszerű a megtekintést a következő napok valamelyikére ha-

lasztani, mert a szabályzat értelmében a bíráló tartama alatt azokba az istállóba, amelyekben a bíráló-bizottság éppen működik, senki be nem mehet.

A tenyészállatbeszerzési hitelre, valamint a kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványok megszerzésére vonatkozó tudnivalókat a „Köztelek” lap előző számaiban ismételten közöltük. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat továbbra is kiállít még a rendező-bizottság az előirt illeték lefizetése ellenében, amely azonban a Déli Vasút igénybevétele nélkül személyenként nem 6000, hanem 17,000 K. Azonkívül felhívjuk még a hitelben vásárolni óhajtó községek figyelmét arra, hogy a képviselőtestületi határozatba foglalják be annak a két meghatalmazottnak a nevét, akik megvannak bízva a váltó aláírásával. Azok a községek, amelyeknek vagonok (birtokok) van, erre vonatkozólag küldjenek fel az előjáróság által kiállított hiteles irást.

Mint hogy minden rendelkezésre álló épületet teljesen megtölti az eddigi bejelentések anyaga és esetleges lemondások esetén elsősorban a már előjegyzett utólagos jelentések jönnék figyelembe, minden újabb részvételi bejelentés teljesen tiltatlan.

A XXXIV. tenyészállatkiállítás és vásár rendező-bizottsága.

Meghívó

az Országos Törzskönyvelő Bizottságnak

március hó 5-én, csütörtökön, délelőtt 11 órakor az OMGE székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. Az Országos Törzskönyvelő Bizottság kiegészítése.
2. Újabb vidéki törzskönyvelő szervek bevonása.
3. A törzskönyvelés kérdésének helyzete.
4. A Tolna megyében indított törzskönyvelési mozgalom.
5. Magántörzskönyvek hitelesítése.
6. A magyar tenyészállatbeszerzési forrásokat ismertető könyv kiadása.
7. Az OTB költségvetése és egyéb folyóügyek.

(Előadó: Konkoly Thege Sándor dr., az OMGE titkára.)

Budapest, 1925. február hó 27.

Licht Károly s. k.,
 az OTB elnöke.

Bajok a földreform pénzügyi lebonyolításánál.

(A nemzetgyűlés 1925. február 18-i üléséről.)

Bethlen István gróf miniszterelnök:

„Ma keresztülvittünk egy földbirtokreformot, melynek finanszírozás szempontból való lebonyolítás tekintetében tulajdonképpen semmi sem történt.”

Ez adja az aktualitást ehhez a cikkhez. Ez a nyilatkozat igazolja azoknak a sokszor hangoztatott mélyszéges aggodalmát, akik éveken keresztül rámutattak a földbirtokreform erendő bajjára.

Szekfü Gyula a „Három nemzedék” című művében azt mondja, hogy az 1848-as nagy liberális tör-

vényhozók a jobbágyság felszabadításának csak politikai alapját rakták le, de nem tudták ennek a reformnak pénzügyi alapját is megteremteni és hogy ennek következtében a magyar paraszt akkor csak jogot szerzett a földhöz, de nem kapott földet a joghoz. Az 1920-as törvényalkotás, amely a földbirtok helyesebb megosztását célozza, ennek a reformnak pénzügyi megoldása tekintetében semmivel sem kevésbé hiányos, mint a hetven esztendő előtti reform.

Az analógia, vagy hasonlatosság azonban nem terjed tovább. Mert a negyvennyolcas nagy liberálisok tekintetében Magyarország a tiszta naturalgazdaság hazája volt: a kapitalisztikus gazdálkodási forma még gyermekcipőben járt nálunk, míg 1920-ban a kapitalizmus már teljesen kifejlett, a pénzügyi technika minden megoldásra képes volt. Meg aztán: 1848 után mindjárt jött 1849 és a többi, míg 1920-ban és 1924-ig idő is volt, lehetőség is lett volna a földreform pénzügyi megoldásának legalább elgondolására. Ha a jelszavak el nem nyomták volna a gondolatot és a politika nem vált volna urrá a közgazdaságon is.

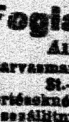
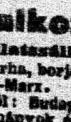
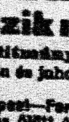
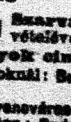
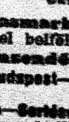
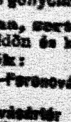
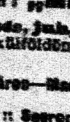
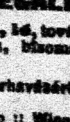
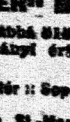
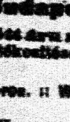
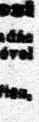

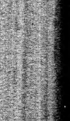

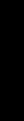
A mi földreformtörvényünkben és az ahhoz hozott novellában a pénzügyi koncepció teljesen hiányzik és a legtöbb baja a reformnak ebből származott és ebből fog származni. Földet elvenni egyesektől és földet odaadni másoknak: azt meg lehetett és meg lehet csinálni financiaiális megoldás nélkül is, a hatalom jogán. De virágzó gazdasági egységeket, ha csorbítva is, de életerőben fenntartani és a keletkezett új gazdasági egységeket termelőképességükben megszilárdítani és ezáltal a magyar állami élet egyensúlyát és a közgazdasági élet prosperitását biztosítani, azt csak a hatalom jogán nem lehet.

Sohasem tagadta neki, sem de lege ferenda, sem azután, hogy a földreformtörvény egyik fontos elve, hogy a helyesebb birtokmegosztás céljából igénybeveendő, megváltandó földek után tulajdonosának kártérítés jár. Elvként van felállítva a törvényben az is, hogy földet csak közérdekből és csak az kaphat, aki nemcsak hajlandó, hanem képes is azt megfelelően megművelni és minden alkalommal hangoztatták az illetékes helyek, hogy ezt a képességet meg fogják teremteni. Kés nem vitatható tény mégis, hogy megváltott földje után a kártérítést még senki sem kapta meg és a nagy- és középbirtokok „megváltott” részei okszerű gazdálkodásra képtelen egységek ezreinek is jutott. Ismétlem: én a földreform pénzügyi rendezetlenségében látom azt a locus minoris resistentiae-t, amely forrásává válik a többi bajnak, bajoknak, amelyeket már kezdenek hangoztatni a négy év előtt még radikális jelszavakat harsogók és bajoknak, amelyeket már most láthatnak azok, akik a gazdasági törvényszerűségekből és összefüggésekből tanulságokat már előre le tudnak vonni.

Ezeknek a bajoknak egyike az, hogy a kártérítés megkapására sem törvényes intézkedés, sem intézmény nem létesült. A törvény egy fakultatív rendelkezése alapján az elvett föld vételárának megállapítása tíz évre elhalasztatik és ez idő alatt a megváltást szenvedett egy öleletes, de önkényes, a kataszteri tiszta jövedelemnek a búzával összevetett

Magyar Mezőgazdák Állattértékesítő Részvénytársasága Budapest

VI., Vilmos-császár-ut 65. sz.

Telefon: 107-64, 123-14, 123-15.
 Fiókák és képviseletek:
 Sopron: Magyar Mezőgazdák Állattértékesítő Részvénytársasága, Sopron.
 Szeged: „Megalér” Szeged.
 Wien: Magyar Mezőgazdák Állattértékesítő Részvénytársasága Wien, St.-Marr.
 (Wien: Wienerwirtsch. Actiongesellschaft Ungarischer Landwirte) Szeged: „Megalér” Wien.
 !! Gazdasági társaságunkkal intőkönyv !!
 Meghívásra azokról a helységekről kiküldjük:

számítása alapján a gazdasági törvényekkel nem szoros összefüggésben álló haszonbért kap.

A természetes ellenszenv a föld leadása ellen is kisebb és a közérdek méltánylása nagyobb volna, ha a birtokosok legalább a rekompenciára számíthatnának, ha nem kellene a leadást a *fonds perdu*-nek tekinteniük, mert a törvényhozásnak nem volt gondolata, akarata, vagy terve a pénzügyi megoldás tekintetében.

El lehetett képzelni, hogy a földbirtok helyesebb megosztása egész állami, társadalmi és közgazdasági életünkre, a városban és a falun egyaránt jótékony hatással lesz. El lehetett képzelni, hogy az a nagybirtokos, aki birtokának egy részét a kényszerűségből is leadja, a leadott rész után járó kártalanítás felhasználásával a megrövidített fronton az eddigénél sokkal tökéletesebb felszereléssel és berendezéssel intenzívebb termelést, új kultúrákat fog bevezetni. El lehetett képzelni, hogy a kártalanítási összeg egy része iparvállalatokban, a pénzpiacon, vagy a kereskedelemben a maga termékenyítő munkáját végzi majd és a magyar birtokosostály tevékeny részt vesz itt is.

De mindez csak fantázia maradt, amelyet letaposott a valóság. Kártalanítási összeget nem kapott még megváltást szenvedett birtokos és a törvénynek azt a rendelkezését, amely szerint indokolt esetben a megváltott birtok vételárának megállapítása tíz évre elhalasztható, minden esetben alkalmazzák és a vételárát sehol sem állapították meg.

A földet kérőknek elmondja ugyan a tárgyaló bíró, hogy a földet nem ingyen kapják, de ezek jól tudják, hogy a megváltás után kapott földet nem kell most kifizetniük, hogy még a vételár nagyságát is csak tíz év múlva állapítják meg. Az igénylők tehát minél többet, a legjobbat, a birtok lelkét igénylik, major, csatorna, alagsóvezetés figyelembevétele nélkül, mert most ugysem kell kifizetniük az árát és mire ki kellene fizetniük — az egykori adoma szerint — a császár is meghalhat, a ló is megdögülhet.

De a pénzügyi felépítés hiánya a legnagyobb mértékben veszélyezteti a reform sikerét éppen a kisemberekkel való vonatkozásban. Siker alatt nem azt értve, hogy X százezer hold földet a nagybirtoktól „megváltottunk” és X százezer paraszt között kiosztottunk, hanem értve azt, hogy a közérdek nevében kikényszerített földeken valóban életre- és fejlődésre képes existenciák keletkeznek és erősödhetnek meg. Ebben a tekintetben igazán nem lehetünk megnyugodva. Kétségtelenül vannak kisgazdák, akik a földreform során kicsiny birtokaikat kikerekíthették, törpebirtokosok, akik kisgazdákká váltak, vannak községek, amelyek szükséges közlegelőhöz jutottak; de azok, akik földhöz jutottak és jutnak, tulnyomó részben nincstelenek, földnélküli napszámosok, zsellérek, akik csak törpebirtokosok lesznek, hadiövezetek, hadirokkantak, hadiárva, vitézek, köztisztviselők, mind olyanok, akiknek nincs meg a kellő anyagi erejük a szükséges gazdasági felszerelés megszerzéséhez és akiket a törvény a részükre juttatott néhány hold földdel magukra hagy. Boldoguljanak, ha képesek. Gazdálkodjanak, ahogy tudnak.

Ezekre a szegényekre nézve a gazdasági törvények könyörtelenebbek lesznek, mint az írott törvények és ha bizonyos ideig megfelelő forgatóke, igaz-erő és haszonállat nélkül, a szükséges gépek és eszközök hiján existálni képesek lesznek is: a konjunktúra mulásával (ez a konjunktúra ugyancsak mulóban van már) egyre nehezebbé válik majd megélhetésük és a végén — ennek a végnek kezdőjelei mutatkoznak már — földjüket másokkal lévén kénytelen megműveltetni és egyben megélhetésükhöz idegeneknél kényszerülven részes- és napszámos munkát vállalni, képtelenek lesznek a vágya-vágyott földdarabot megtartani. Ók, szegények csak a maguk, meg a családjuk karját és tíz körmét tudják odaadni, meg az olthatatlan vágyódást a föld után. Az 1920-as törvény földet juttatván nekik anyagi támogatás nélkül: csalódottá teszi őket és a társadalmi renddel elégedetlenné. Sőt tovább: a föld-

reform a vételár egy hányadát sem kívánván meg tőlük készpénzül, vágyódásukat mértéktelenné, csalódásukat és elégedetlenségüket még nagyobbá teszik majd.

És ez igazán nem a nagybirtokos ügye csupán és nem a kisemberek ügye csupán, hanem az egész magyar állami és társadalmi élet ügye. Ha ez a reform nem sikerül, ha nyomában a mezőgazdasági termelés csökkenése, a szociális elégedetlenség növekedése kél, ha a nagybirtok és középbirtok megbontásával egyidejűleg nem jól megalapozott parasztgazdaságok keletkeznek, akkor elmondjuk majd azt, amit Antoinis mondott Caesar teteménél: „Elestünk akkor én, ti és mi mind.” Nincs a magyar életnek egy olyan részese sem, akit ez a probléma nem a legközelebről érdekelne, akinek jelene és jövője nem ettől függne.

Nem vitatkozom arról, hogy 1920-ban olyan volt-e a helyzet, hogy a földreform-törvény megalkotása elől nem lehetett kitérni, még ha a viszonyok annak pénzügyi megalapozását nem tették is lehetővé. Nem kutatom azt sem, hogy az azóta eltelt négy esztendő alatt ebben a tekintetben legalább egy tervet nem lehetett-e megérlelni. De úgy vélem, hogy ma a pénzügyi konszolidációnak egy bizonyos életpontjához elérkeztünk és a földreform eredményes végrehajtásának pénzügyi feltételei is megkeresendők, talán megkereshetők lennének. Nem az állam még mindig gyenge erőre gondolok, hanem a magántőke és pedig elsősorban a külföldi tőke üzletszerzési hajlandóságára és elképzelhetőnek tartom azt, hogyha az állam a szükséges intézkedéseket megteszi és a megkívánható garanciákat megadja, akad tőke majd ahhoz a grandiózus üzlethez, amely abból áll, hogy a megváltott nagybirtok-részek után fizetendő haszonbértökésitve a birtokosoknak kifizesse és a földhözjuttatott tömegeit a szükséges forgatókéval és felszereléssel ellássa. Hogy ehhez az állam közreműködése és abszolút jogbiztonság kell, az nem kétséges. De hogy földosztás helyett a földbirtok helyesebb megosztása csak ennek a két szükségességnek kielégítése után következhetik be, az sem lehet kétséges.

Eber Ernő dr.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Dégen Árpád dr.

Az aranka és a gyomnövények elterjedése.

A mesterséges takarmányfélék, főként a lucerna, lóhere, baltacim és búkköny, továbbá a lucerna- és lóhere-magtermelést évről-évre fokozódó veszedelemmel fenyegeti az aranka elterjedése.

Az 1894. évi XII. t.-c. előírja az aranka irtását s annak szigorú ellenőrzését is elrendeli s a törvény kiegészítésére 1923. évben 51.100. sz. alatt a földművelésügyi minisztérium megfelelő rendeletet adott ki. Ennek ellenére úgy az aranka, valamint egy néhány gyakoribb gyomnövény, mint pl. acat, vadrepce, szerbtövis és tarack folyton nagyobbodó területeket lep el, egyrészt a legelők és kaszálók használatát nehezítik meg, vagy teszik lehetetlenné, másrészt a szántóföldön természetesen gazdasági növények fejlődését, a vetőmag tisztaságát, végeredményben pedig annak kereskedelmi értékét is nagy mértékben csökkentik.

Ezuttal reá akarok mutatni eme kártevők nagymérvű elterjedése folytán származó veszteségre, amely eme káros növényeknek a felületesen felfogott s ennek folytán hiányosan, vagy egyáltalán kereszttől nem vitt irtása által származik.

S ennek szemléltetése alapján különösen a kis- és bizonyos tekintetben a nagygazdaságok és a községi hatóságok figyelmét hívom fel az irtás és az ellenőrzés pontos végzésére.

Általában véve a kis- és a nagymagu aranka kártételéről, kivétel nélkül, az ország minden részéből érkeztek jelentések úgy a gazdasági tudósítóktól, valamint a gazdasági felügyelőségektől. Eme álta-

lánosán előfordult kártételi eseteken kívül egyes vármegyékben az 1923. évben a nagyobb elterjedési állapotot feltűntető viszonyokhoz képest, az elmúlt 1924. évben határozott visszaesés mutatkozott, mert amíg 1923-ban (nagymértékben 50—70%) aranka fertőzött vármegye mindössze három volt, addig 1924-ben ötre emelkedett ezeknek a száma (Baranya, Bereg-Szatmár, Hont-Nógrád, Sopron és Tolna m.).

Hogy ez az eredmény az utóbbi években emyire fokozódott, annak egyrészt az az oka, hogy főként kisgazdaságokban nagyon elterjedt a saját célra való magtermelés; amidőn is a magtermelésnél ökotlenül nélkülözhetetlen óvatosság és elővigyázat nem tartatnak be, a hatóság részéről pedig a kellő ellenőrzés nem gyakoroltatik.

Az így termelt vetőmagot a legtöbbször nem tisztogatják ki, a gazdák egymás között eladják s ezzel a fertőzött maggal különösen elősegítik az aranka nagymértékben való elterjedését. Az ilyen fertőzött magból tekintélyes mennyiség kerül a kereskedelemben is, sőt ahol a hatóságoknak a kellő ébersége hiányzik, olcsóbb ára miatt csakis ilyen vetőmag kerül forgalomba. Az elmúlt évben még olyan vármegyében is, mint pl. Sopron, ahol a bő csapadékvizonyok s a gazdák ébersége folytán legfeljebb csak szórványosan és igen kis mértékben fordult elő az aranka, az elmúlt évben nagy mértékben lépett fel.

Ez bizonyos tekintetben az bizonyítja, hogy a gazdák már az ilyen fejlettebb kulturájú vidéken is könnyen tulteszik magukat a köteles óvatosságon.

Úgy a termelők, valamint a kereskedők részéről történt mulasztásokat igazolja a hatóságok, valamint a gazdasági felügyelőségek által foganatosított igen nagyszámú bírságolás. E mulasztásoknak a következménye az, hogy igen sok községben már lehetetlen lucerna és lóhere természetesen által mester-séges takarmányt nyerni, s kénytelenek a hiányt más vidékekről hozatott drága takarmánnyal pótolni.

Pedig kellő időpontban kezdődő és lelkiismeretes irtás mellett azt lehet mondani, hogy a legkönnyebb az arankától megszabadulni.

Természetesen ehhez szükséges volna, hogy a kisebb gazdaságok tisztában legyenek az aranka életviszonyaival és az irtás helyes végrehajtásával. Remélhetőleg az elmúlt esztendőben az összes járásokban tartott oktató tanfolyamoknak e tekintetben a kívánatos eredménye nem fog elmaradni, amint már sok helyről örvendetes eredményről számoltak be.

A szerbtövis, hasonlóan az arankához meglehetősen elterjedést mutat és főként az elhanyagolt legelőkön és határreszeken fordul elő.

A felsorolt járásokban nagy elszaporodása miatt érzékeny károkat okozott, főként az alábbi közlege-lőkön:

Borsod megye edelényi járás Hangács község, Szolnok megye, tiszapüspöki járás, Kisajszállás, Nógrád megye, széchenyi járás II.-ik körzet, Pest megye, dunavescsei járás IV. ker., gödöllői járás VI. körzet, Somogy megye, kaposvári körzet, tabi járás Adánd, Szabolcs megye, nyírbogdányi járás II. körzet, Tolna megye, központi járás Bataszék, Vas megye, vasvári járás II. körzet, Veszprém VII. körzet, Zala megye, letenyei járás II. körzet, Zemplén megye, tokaji járás II. körzet.

A legtöbb baj itt az, hogy a legkedvezőbb alkalmat elhalasztják, vagyis amikor a szerbtövis még nem virágzik, akkor kellene irtani.

Vadrepce. A múlt évben úgy az őszi, mint a tavaszi vetésekben főként az árpa, zab, zabos búkkönyben, de sok helyütt a rozsban és buzabán is igen számottevő mértékben lépett fel, ugyanmilyira, hogy sok helyütt miatta ki kellett szántani a vetéseket. Védekezésül a legtöbb helyen semmit sem tettek, legfeljebb virágzaskor nagyjából levagdosták, esetleg kitépték gyökerestől. Idejében és helyesen végzett talajmunkával eltekintve az egyéb védekezési módoktól, káros hatását nagy mértékben csökkenteni lehetne.

Az acat különösen a kötöttheb talajokon leginkább az Alföldön, ott ahol a rendszeres vetésgörgöt nem tartják be, különböző kalászosokban nagyon

FORDSON-TRAKTOR

AUTORIZÁLT
KÉPVISELŐJE:

445

Budapest, VI., Nagymező-utca 19.

☎☎☎☎ Fordson-tractork prompt kapható ☎☎☎☎

HALTENBERGER VILMOS

SZÁNT, HAJT, VONTAT
petróleummal

legelőszóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságokból.

Telefon: Sörgöncim: 66-15

Fordson Budapest

Szuperfoszfátot,

40% kálisót, mésznitrogént, thomassalakat, chilisalétromot, kénsavas ammóniákat.

Mindennemü műtrágyaféléket

legelőszóbban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Alapítottatt: 1898

Telefon: 7-60

Melis és Pintér

Szombathely-Budapest
Budapest, V., Széchenyi-utca 3.

Postafiók 5. sz. Hivatal 115. főlk
Sörgöncim: Satica 1505

sok helyen tekintélyes károk okozott; ami főként a növényzet sátnya fejlődésében s ennek következtében a szentermés minőségének leromlásában nyilvánult. Általában véve az élsődi és gyomnövények irtása tekintetében még igen nagy hiányokat tapasztalhatunk. Hogy sok helyen ily nagymérvű gyomosodás fordul elő, csak azt bizonyítja, hogy a kisebb gazdaságok még mindig nem elég alaposan és szakértelemmel végzik a talajmunkákat s a vetőmag tisztogatását. Másrészt pedig a közterületek mindenkor a legkifünőbb tenyészőhelyei, a különböző gyomnövényeknek, miután a legtöbbször a szükséges hatósági ellenőrzés nem igen szokott addig kiterjedni. A gyomnövények irtása nemcsak azért szükséges, mert a kultúr növények fejlődését károsan befolyásolják, hanem azért is, mert rajtuk különböző olyan gombák tenyésznek, amelyek kultúr növényeinket mindenkor nagy veszedelemmel fenyegetik.

Budapest.

Korponay Gyula.

A gyomok valóban nagyon elszaporodtak országunkban. Oka ennek a gazdák, különösen a kisgazdák hanyagsága, amelyet újabbán még bátorít az a körülmény, hogy akármilyen gyomos, szemetes árut visznek a piacra, nagy árat kapnak érte. Régebben is, most is a kisgazdák az arankának legszorgalmasabb terjesztői, saját vetőmagjukat nem tisztítják (ehhez való rostájuk sincsen), arankával tuloutul fertőzött magot adnak vagy cserélnek el falubeljükkel vagy visznek heti vásárra, mindezt elősegítette az, hogy újabbán a központból nem szállhatnak ki rendszeresen a szakemberek, hogy úgy a földön irtásnak, mint a kereskedelemnek ellenőrzését végezzék. A vidéki kereskedőnél ott hever egy zsák ólomzárólt heremag mutatón meg arra, hogy esetleges ellenőrzés alkalmával legyen ott arankamentes áru is. Ezt nem veszi meg senki, mert „drága”. Ellenben ott van mellette nyitott zsákban a kisgazdától vásárolt mag, amelyben hemzseg a sok arankamag, vagy pedig a fővárosi rostaal, ezekkel fedezi a kisgazda vetőmagszükségletét. Ellenőrzés alkalmával akárhányszor hallottuk a kereskedőtől, hogy „uram, minek tartak államilag ólomzárólt drága magot, amikor a téren, a boltom előtt a gazda eladhatja az arankás magot?” Beteg viszonyok ezek, amelyekben remélhetőleg segíteni fog a most készülő növényvédelmi törvény. Mai napon a magtisztító telepeken nagy gondokkal és költséggel, drága gépek segítségével szedik ki az arankát a heremagvakból, künn pedig a vidéken a vázolt módon folyik az aranka terjesztése.

A m. kir. földművelésügyi miniszter rendeletére az elmúlt év folyamán a hatóságok valamivel szigorúbban láttak hozzá legalább az 1895. évi XLVI. törvényoikk végrehajtásához. Az eredmény elszomorító!

A cikk írója által vázolt viszonyok okát tehát a vidéki kiskereskedésekben s a gazdák által forgalombahozott vetőmagban találjuk meg.

A mi a mai helyzet megváltoztatását illeti, félek, hogy amíg a kisgazda gyomos magjáért is jó árat

kap, addig nem fog használni sem a felvilágosítás, sem a kioktatás, sem a jó tanács. Törvényeinknek szigorúbb végrehajtásától várható némi eredmény, ahogyan békeidejében nagy fáradságok és kellemetlenségek árán féken is tudtuk tartani — annyira, amennyire — a gyomokat. (Rovatvezető.)

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MŰTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Cukorrépa őszi növekedése.

Ilyen cím alatt a „Köztelek” mult évi 83-ik számában cikk jelent meg, s mivel a Szerkesztőség is kíváncsún tartotta, hogy ez a kérdés bővebben megvilágítható, így közreadom alábbi kimutatásomat, melyben 8 évi próbáim eredményét mutatom be. Az utóbbi öt évről módomban van a répa tenyészideje alatt leesett havi csapadékmennyiséget is közölni, mert az őszi növekedésre nem közömbös, mennyire volt a csapadék elosztása kedvező a tenyészidő alatt.

Az első 2 próbámat a nyitramalomszegi gazdaságban (Nagysurány mellett) végeztem, ugyanis a felvidéki cukorgyáraknál szokásban volt, hogy a szeptember 20-ig beszállított répa után 10-15% prémiumot adtak. Így érdekünkben állott, hogy meggyőződjünk mennyit nyerünk, illetve veszítünk a korai kiszedéssel. Miután a répa szedését szept. 5. előtt sohasem sürgötték, így a növekedést megállapító próbákat szept. 5-10-ig alkalmaztam. Utóbbi időpontban már rendszerint 1-2 fok hideg és dör szokott jönni, s az ezutáni növekedés — eltekintve néhány rendkívüli évtől — igen lényegtelen.

A próbákat nem körmérték után, hanem mindenkor súly szerint számítottam ki. Minden évben kijelöltem három táblát, még pedig egyet a legelső, egyet a közepes, végül egyet a legkésőbbi vetésből s minden egyes táblán a tábla átlagminőségének megfelelő helyen 8-8, egyenkint 4 □-öles parcellát jelöltem ki, eme parcellákból 4-4 darabot szeptember 5-én, a másik négyet október 5-én szedtettem fel szokás szerint tisztítva és fejelve, mikor is kis tizedesmérleggel a táblán az eredményt lemértem. Így minden egyes tábláról, mely a próbara kiszemelve lett, 16 □-öl lett felszedve és lemérve szeptember 5-én és 1 hónap múlva. Eme próbák igen csekély eltéréssel hű képét adták a terméseredménynek s az egész munkát egy munkás elvégzi 1 nap alatt. Ilyen csekély munkával tehát mindenki könnyen meggyőződhetik terméséről, csupán a várható növekedést kell hozzászámítani.

Kimutatásomban a korai vetés mindenütt nagyobb termést adott, itt meg kell jegyeznem, hogy ez nem csupán a korai vetésnek tulajdonítható, hanem legkorábban a legjobb fekvésű, altalajviztől legkevésbé szenvedő táblákat vetem, s utóbbi maradtak a mélyfekvésű, költöttebb, altalajviztől gyakran szenvedő táblák.

Tehát ha bármi okból a répa szedését a rendszer korábban kell megkezdenünk, akkor azt a táblát kezdjük meg, melyen az érés jelei mutatkoznak. Legkevesebbet nő az a répa már, melynek levelei sokkal kisebbek, mint július-augusztus hóban, sárgás a színük s a legtöbb már leszáradt; legtöbbet nő szeptember hóban a későn vetett répa, de a korán vetett is, ha bármi ok miatt a művelést a rendszer későbbén végezhetjük el. Viszont a korán vetett és munkált répa is sokat nő, ha a hiánytalan csapadék miatt nem nőhet ki magát.

Határimajor, Sopron m.

Bogdán Máttyás gazdatiszt.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Weilmann Oszkár dr.

A tenyészállatok bírálata.

A tenyészállatok helyes bírálata és a jó és jól alkalmazott bírálási módszer nemcsak az állatdíjazások megbízhatóságát, hanem a tenyészegyesületek működésének eredményességét is nagymértékben befolyásolja. Az igazságos bírálat igen nehéz dolog, ezt a tenyésztő saját tapasztalásból nagyon jól tudja és a biológia is megerősíti. Az állat külső testalkatából ugyanis bajos a belső tenyészértéket megállapítani, mert a tenyészérték elsősorban a csírasejtek öröklődő anyagtartalmának összetételétől függ, mely rejtve marad a bíráló előtt. Az egyed megjelenési formáját, melynek értékét a gazdasági használhatóság szabja meg, a külső életfeltételek módosítják. Ezek szerint a tenyészértéket nem lehet kizárólag a külvilág hatására változó külső testalkatból megállapítani, hanem ezen kívül figyelemmel kell lenni a származásra, a bírált állat és őseinek termelő- és örökítőképeségére, hogy hozzávetőleg helyes képet nyerjünk a tenyészértékről.

A háziállatok bírálatát elinte tisztán formalisztikus alapon végezték és a bírálat egyszerű megsemmisítésben merült ki. Az ilyen bírálat eredményét az állatok jó kondíciója és az ügyes kikészítés kisebb-nagyobb mértékben befolyásolja. Az értékszám szerinti bírálat nagy haladást jelentett, mert a pontozás behatóbb vizsgálata készíti a bírálót. Újabbán ezt az eljárást igyekeznek egyszerűsíteni, mert a túlságos részletezés és a külön-külön értékelt tulajdonságok értékszámainak összegezése helytelen, az állat összbonyomása alapján nyert osztályzattal nem egyező eredményre vezet. Amíg minálunk jelenleg is többnyire megsemmisítéssel bírálják el az állatokat és a pontozás rendszerint csak névleg szerepel, addig a nyugati kulturálmunkában a bírálati eljárás jelentékeny haladásra tett szert, amennyiben különösen a szarvasmarha bírálatánál a származást és a bírált állat és őseinek termelőképességét mindinkább nagyobb és nagyobb figyelemben részesítik.

Éve	A termelés		A t a l a j		Termés kat. h.		Egyhavi növekedés	Csapadék havonként					Megjegyzés	
	vetés ideje	hó nap	minősége	trágyaereje	szept.	okt.		súly	V.	VI.	VII.	VIII.		IX.
					5.	5.	0-3 az egész termésnek							
1917.	márc.	30.	jó vályog, vízáteresztő altalaj	teljes istállótrágya	18,640	20,660	2,020	9	—	—	—	—	—	elég csapadék egész évben
1917.	ápr.	14.	"	"	14,800	17,750	2,950	16	—	—	—	—	—	"
1917.	"	30.	kötöttebb vályog-agyagaltalaj	200 q méziszap	12,450	14,250	1,800	12	—	—	—	—	—	"
1918.	márc.	28.	jó vályogtalaj	teljes istállótrágya	19,200	20,740	1,540	7	—	—	—	—	—	sok csapadék
1918.	ápr.	15.	"	"	18,520	20,430	1,910	9	—	—	—	—	—	"
1918.	"	28.	"	"	15,140	17,570	2,430	14	—	—	—	—	—	"
1919.	márc.	29.	középkötött agyag	4 éves lucernatörés	14,200	16,040	1,840	11	—	—	—	—	—	"
1919.	"	10.	erősen kötött agyag	teljes istállótrágya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	kommún miatt későn megmunkálva és magkéső munkálás [nak maradt]
1920.	"	28.	"	"	3,000	5,400	2,400	44	—	—	—	—	—	"
1920.	ápr.	9.	középkötött agyag	4 éves lucernatörés	18,720	20,770	2,050	9	20	94	72	80	42	"
1920.	"	22.	erősen kötött agyag	teljes istállótrágya	16,640	17,900	1,260	7	—	—	—	—	—	"
1921.	"	1.	középkötött agyag	lucernatörés	13,420	17,230	3,810	22	—	—	—	—	—	"
1921.	"	5.	homokos	teljes istállótrágya	7,220	8,610	1,390	16	51	57	56	12	31	{ vetés után a víz elöntötte a táblák nagy részét s így a munka későn indulhatott meg. A talaj nagyon megcserepedett
1921.	"	10.	erősagyag, víz átneresztő alt.	"	9,200	9,910	710	7	—	—	—	—	—	"
1922.	"	1.	középkötött agyag	"	5,450	7,530	2,080	27	—	—	—	—	—	"
1922.	"	12.	"	"	11,910	15,000	3,090	20	—	18	44	33	160	"
1922.	"	16.	"	"	12,050	16,100	4,050	25	—	—	—	—	—	"
1923.	"	2.	"	"	10,560	12,100	1,540	12	—	—	—	—	—	ez a tábla augusztusban teljesen lesült
1923.	"	11.	"	"	13,380	15,200	1,820	12	14	36	18	43	37	"
1923.	"	26.	"	"	11,690	13,100	1,410	10	—	—	—	—	—	"
1924.	"	7.	"	"	10,580	12,200	1,620	13	—	—	—	—	—	"
1924.	"	10.	"	"	18,600	22,400	3,800	17	129	130	46	61	48	"
1924.	"	20.	"	"	13,900	15,200	1,300	8	—	—	—	—	—	részben augusztus hóban lesült
1924.	"	20.	"	rossz altalaj	9,640	11,600	1,960	17	—	—	—	—	—	"

Tavaszi vetőmagvakat: a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárólt, arankamentes

lóhere- és lucernamagot

eredeti és elsőrendű hazai takarmány- és cukorrépa magot legolcsóbban szállít.

GRÜNFELD ALAJOS árutözsdei bizományos, Budapest, V., Széchenyi-utca 3.

Telefon: 7-60 Távirati cím: Sativa

Az állat tulajdonságainak feltüntetésére szolgáló jelek.

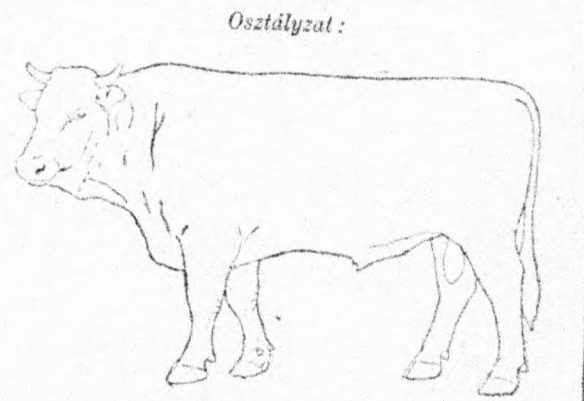
Table with columns for 'Fejlettség és izmoltág jelei', 'Nemi jelleg és szerkezet', 'Összbenyomás', 'Fej és szarvak', 'Nyak, váll és mar', 'Hát és ágyék', 'Bőr és szőrözlet', 'Has- és nemzőszervek'. Each column contains symbols and their corresponding descriptions in Hungarian.

Óhajtanak venni. 1-2 állat közül egy, 3-5 közül kettő, 6-9 közül három, 10-14 közül négy és 15-20 közül öt szarvasmarhát lehet díjazásra benevezni. Ennek az eljárásnak az a célja, hogy a zsüri a benevezett állatokkal tüzetesebben foglalkozhassék. A zsüri-nek azonban jogában áll a be nem nevezett állatok közül is az arra érdemeseket díjjal kitüntetni.

A szarvasmarhák bírálata e sorok írójának javaslatára a jövőben a következőképpen fog végrehajtani: A benevezett szarvasmarhákrol az alábbi bírálati lapon feltüntetett testméretek vétetnek fel. A felsorolt egyes tulajdonságok 0-5 ponttal értékelhetnek.

A kiállító neve és lakóhelye:
A bírált állat katalógus-száma, neme és neve:

Table for 'A bírálati eredmény:' with columns for 'Az állat testméretei' and 'A bírálati eredmény:' containing various measurements like Marmagasság, Hátközépmag, etc.

A szarvasmarha bírálataánál kívánatos volna a származást, továbbá a bírált állat és őseinek termelőtehetségét is kellő figyelemben részesíteni, mely tényezők a tenyésztéretet nagymértében befolyásolják.

A jövőben, mihelyt a viszonyok megengedik, kívánatos volna a díjazott állatokkal szemben minimális követelményeket támasztani a származás és tejelő-képesség tekintetében és megkivánni a bonyhádi és szimmentáli tehenektől, illetőleg a bikák anyaitól legalább évi 2500 kg. tej- és 90 kg. tejszirhozamot, továbbá azt, hogy a származás hitelt érdemlő módon ki legyen mutatva.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető Hutya Ferenc dr.

A tőgybetegségek és az ellenük való védekezés.

II.

Ha az első cikkünkben előadtak után azokat az okokat kutatjuk, melyek a tőgyet a gyulladásra hajlamossá teszik, akkor azt látjuk, hogy első helyen áll a tejelés. Majdnem kizárólag tejelő teheneken jelentkezik a tőgygyulladás, főleg bő tejelőkön és friss fejős korukban, mert a sok tejet elválasztó tőgy a nagy munkába kifárad s részben elveszti természetes ellenállóképeségét.

Elsőrangú, tőgygyulladásra hajlamosító ok a tehén tisztátalan elhelyezése. Olyan istállóban, amelyekben dohos, penészes, poros takarmányt etetnek, amelyekben rosszul, penészes szármával vagy burgonyaszárral almoznak, amelyekben a fekvő tehén tőgyét a felhalmozódott trágya szennyezi vagy amelyekben a tehén csecsbimbóit állandóan piszkosban fürdenek, aránytalanul gyakoribb a tőgygyulladás, mint olyan istállóban, amelyekben minden kifogástalanul tisztá. Piszkos helyen az istállóbaktériumok száma óriási s önmagától érthetően lényegesen növelik a fertőzés lehetőségét.

Genyedező sebek és fekélyek a csecsbimbókon, főleg azok hegyén, a bimbócsatorna közelében nagy mértékben elősegítetik a rajtuk levő baktériumoknak a tőgybe való bejutását. A tisztátalan kézzel való fejtés és a fejknek az a rossz szokása, hogy fejtés közben kezüket a tejbé mártják s azzal teszik sikamlóssá a csecsbimbókat, különösen alkalmas tőgybetegségek előidézésére.

Ritkábban fordul elő, de szinte biztosan tőgygyulladás fejlődik ki akkor, ha a fejk a nehézfejtés tehén csecsbimbócsatornáiba tisztátalan módon szennyes fejtőcsövet, luddollat vagy számszalagot vezetnek be és a tejet azon keresztül bocsátják le.

Hogy a megbetegedett tőgyet a gyulladás okának, természetének és terjedelmének megfelelően miként kell gyógyítani, azt az esetnek megfelelően az állatorvos hivatott megállapítani, míg a felsorolt káros behatások távoltartása, tehát a védekezés, a gazdának s általában az állatok gondozóinak feladata.

A védekezés első és legfontosabb módja a tehének megfelelő elhelyezése: az elegendő tágas, jól szellőztethető, világos és tiszta istálló s ezzel kapcsolatban az állatoknak tisztántartása. Ezekre az általános, közismert szabályokra nem akarok kitérni, csupán azokat az intézkedéseket óhajtom felsorolni, amelyek speciálisan a tőgybetegségek elhárítására vonatkoznak.

Az intézkedések között első helyen áll azoknak a tehéneknek elkülönítése, amelyeknek tőgyén kiütések láthatók s amelyekben tőgygyulladást vagy annak gyanúját észlelik. Ha lehet, akkor az ilyen tehének külön istállóba állítandók, de ha nem lehetséges, akkor legalább is az istálló egyik végébe helyezendők s részükre külön ápolót és fejtőt kell kirendelni, ha pedig csak egy-két ilyen tehén van, akkor ezeket utolsóknak kell fejni. A fejtő minden egyes beteg után kezét meleg vízzel és fertőtlenítő szappannal (kreolin, lysol, lysoform stb.) jól mossa meg.

* A bírálati lapra vagy a bika, vagy pedig a tehén alakzata kerülne és ilyen lapokat a különböző nemű, kiállított állatok száma arányában kellene nyomtatni.

nyers karból stb.) hozzáadásával ártalmatlanná tenni és megsemmisíteni.

Fontos az is, hogy a fejés előtt a tőgyet tisztára mossák. A tőgymosásnak azt a módját, ahogy azt általában tehenészetekben végzik, alig mondhatjuk mosásnak, mert egy fél sajtárnyi vízzel 40-50 tehén tőgyét nem lehet tisztára mosni, hanem csak beszenyezni s az esetleges bőrbajokat áthurcolni. A mosás a tisztaság és a védekezés követelményeinek csak úgy felel meg, ha minden állat tőgyéhez külön tiszta vizet használnak. Kétségtelen, hogy az ilyen módon való mosás körülményes és nehézkes, mindazonáltal a következő módon mégis aránylag könnyen vihető keresztül. Ehhez kell 1. egy 5-6 l. űrtartalmu, szőlőpermetezőgéphez hasonlóan az ember hátára csatolható, felül jól záró fedéllel ellátott viztartány, amelynek aljából vagy oldalából alul (mint az irrigátorokon) egy cső indul ki, amelyre 1 m. hosszú gummicsővet húznak; a gummicső másik végére, rugóra járó, egyszerű elzárókészülék van erősítve; 2. kell egy övre erősített, 15 cm. hosszú, 8 cm. széles és 5 cm. mély bádorgóboz káliszappan részére. A tőgymosással megbízott ember a viztartányt megtölti langyos vízzel s azután a hátára csatolja; a káliszappant tartalmazó dobozt az öv segítségével felcsatolja, úgyhogy a doboz elülré, hasára jusson. Hogy a gummicsővet könnyen kezelhesse, végét fonállal vagy szalaggal készült bő hurokkal a jobb kézsuklójához erősíti s az elzárórugót kezébe veszi. A mosás céljából a tehén jobb oldalához áll, megnyomja a rugót, mire folyni kezd a víz. A víz sugarát a tőgyre irányítja s bal kezé-

szalmaszálat bevezetni, azt már megemlítettem. A tapasztalás szerint ez a művelet különösen alkalmas üszkös tőgygyulladás kiváltására, úgyhogy ennek tudatában még az állatorvos is kétszer megfontolja, míg a tőgybe egyszer fejőcsövet vezet, habár ismeri a tisztaságnak azokat a feltételeit és módjait, amelyek behatása mellett a tőgybe a fejőcső veszély nélkül bevezethető.

Övni kell a tőgyet meghűléstől, léghuzattól, mert a bő tejlő tehének különösen érzékenyek a huzat

17. ábra. „Goethe”, a 25 millió németországi yorkshire tenyészkán Majján.

iránt. A nagyon hideg víz, a sok fagyos répa, burgonya, egyéb káros hatásoktól eltekintve, a tőgy túlságos lehűlése is vezethet. Végül természetesen távol kell tartani a fejszertől összes erőművi hőhatású és kémiai káros ártalmakat is, ami különben nem szorul bővebb magyarázatra.

Hetzel Henrik dr.
Állatorvosi főiskolai rk. tanár.

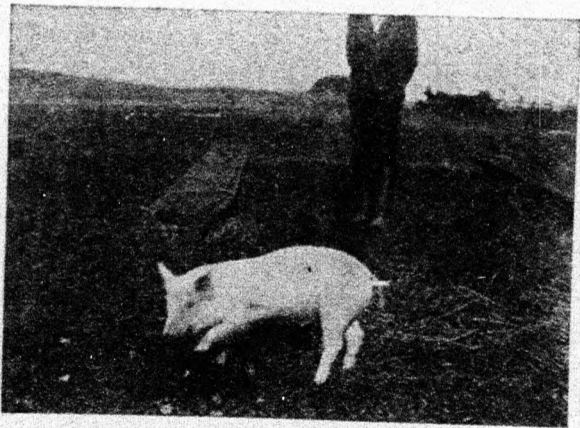
SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: e. Dörner Béla.

A tolnamajjai uradalom yorkshirei.

A majjai uradalom angol sertéstenyészetek egyike a legfiatalabbaknak, mert alig pár évre tekinthet vissza és mégis egyike a legnagyobbaknak a mai hazánkban. Mikor most a háborús, forradalmas és kommunális nyomorúságok után a magyar tenyésztők legnagyobb zavarban voltak az abrakakarmányok hiánya, a vérfrissítésre való tenyésztésanyag nehéz beszerzése stb. miatt, a hatalmas béruradalom feje, Bischitz Sándor összeállt a szép tápiógyörgyei uradalom tulajdonosával, Györgyey Adolf dr.-ral és egy csapásra két legyet fogtak a kezükbe.

Egyik a Kapos, a másik a Tápió völgyében, egy-kettőre megalakították az „Emmavölgyi” (helyesen mondva: Emmentháli) kitünő sajtgyárakat az uradalmi tehének tejének értékesítésére, a tejhulladék hasznosítására pedig angol hussertéstenyészeteket rendeztek be.

18. ábra. Egy tizhetes 25 kg. élősúlyu yorkshire majac.

Érdekes erről az okos vállalkozásról pár sorban megemlékezni. Ezuttal a tolnamajjai ügyes berendezkedéséről lesz szó. A majjai angol sertéstenyészet 1922. évben létesült. Különféle jobb hazai yorkshire tenyésztőből, azután a Magyar-Német Mezőgazdasági Részvénytársaság faluszemesi béruradalmából — az ügyes Schneider Lambertől — beszereztek a kocanyagot, melyre 1922. év őszén herceg Esterházy-féle eszterházai, továbbá báró Jeszenszky-féle kölesdi, majd Schultheisz Gyula-féle pázmándi tenyésztőből hoztak kanokat.

Mikor a tenyészet Majján megvolt, egy-kettőre megoldották a takarmányozás és értékesítés kérdését is. A majjai nagy tehenészet tejtét ezentul odahaza dolgozták föl, a „Kaposvölgyi Tejipari R.-T.” megalakítása kapcsán Svájból hozott „sajtesókkal” emmentháli sajtjával és megvolt a sok savóval a takarmányozás egyik kérdése is oldva. Az értékesítést viszont úgy intézték el, hogy egy „sulyos” (mert sok pénzbe kerülő) és előkelő (inkább: koránkelő) gesztussal fölállítottak itt a fővárosban egy hentesárnyaggyárat és Prágából hozott hentesekkel itt dolgozzák föl a husos süldőket prágai sonkával és sok más finom füstöltárúval.

Igy azután „klappolt” is minden és ma már nemcsak yorkshire, hanem cornwall tenyészet is áll Majján és 780 darab kocával egész „malacgyár” ontja a sok süldőt a füstölőnek.

Ezzel a nagy anyaggal a majjai uradalom az ország legnagyobb hussertéstenyészetek közé rukkolt be.

Nemcsak ezért tartom érdemesnek erről az amerikai gyorsasággal fölállított legnagyobb tenyésztől megemlékezni, hanem azért is, mert most ott van Magyarország legjobb és legdrágább yorkshire tenyészkánja. Bischitz Sándor mult év őszén kiment nagy „yorkshire-barát kollégájával”, Györgyey Adolf dr.-ral Németországba és bejárva a legelső tenyészeteket, 3 drága kant hozott be. Az egyik kant láttam a mostani majjai vadászat alkalmával és elsőrangú szép állatnak tartom. Graf Bismarck-Bohlen karlsburgi tenyészetéből származik, két éves fajtisza yorkshire (neve: Goethe), mely szabályos szép vonalaival, korrekt fajtajellegével, hatalmas hosszúságával, lénia egyenes hátával, széles marjával, szép, formás,

19. ábra. Idős yorkshire — hasas — tenészkocák a majjai uradalomban.

széles és mély farával, törzsének szélességével és mélységével — de nem utolsósorban — nyugodt, szelíd természetével egy pompás apaállat benyomását kelti.

A kan amateur-fényképfővételű képét közlöm, de mondhatom „rosszul van találva” (mert nem volt napfény, a fényképek élettölelke), az életben a kan szebb. Hogy jobb fogalmat szerezhessenek maguknak a t. olvasók, a testmértéket (botmértékkel fölve) közlöm: marmagasság 81 cm., törzs hossza a mellentől az ülőgumóig 125 cm., mar szélessége 43 cm., far szélessége 38 cm., a mellkas mélysége 49 cm., övmérete 160 cm., hátsó lábszármérete 23-5 cm., sulya tenészkondícióban 270 kg. A kan azonban nemcsak sokat ígérő, de sokat is „igénylő” állat, melynek megvételéhez nemcsak tömött bugyelláris, hanem bátor szív is kellett, mert közel 25 millió koronát „folyósítottak” érte.

A másik két kan a Schlange-féle schöningeni tenyésztőből származik. Apjuk 1922-ben, anyjuk pedig 1924-ben lett a D. L. G. nagydíjjal kitüntetve.

Ha a „Goethe” megfelel a várakozásnak és beváltja a hozzá fűződő reményeket és oly szép „költeményeket” fog produkálni, mint a nagynevű német költő tette, akkor érdemes lesz a mi hazai tenyésztőinknek az ő ivadékaiból tenyésztésanyagot beszerezni, mert ezzel az állattal — illetve sikerült ivadékaival — a hazai yorkshiretenyésztés sokat lendülhet.

Érdekes, hogy a különben kitünő, a fehér angoloknál ellentétlőbb és robusztusabb cornwall-oknál itt is tapasztalták a sötét színű bőrnyalat hátrányát (sajnos! ez a fekete sertésnél talán az egyetlen hiba!) és most a cornwall-kocákra és yorkshireket bocsátanak, hogy világosabb bőr színű ivadékokat kapjanak, mivel ez a finom hentesárnyagra alkalmasabb (talán tetszetősebb csak?).

Az is érdekes, hogy a cornwall x yorkshire bászárdok — Bischitz Sándor tapasztalatai szerint — „szembetűnően gyorsabban fejlődnek”, mint a tiszta

16. ábra. Fialat yorkshire — hasas — tenészkocák a majjai uradalomban.

vel megmosogatja azt. Majd bal kezével egy csipetnyi káliszappant szétken a csecsbimbókra s azt utóbb a vizsugar rábocsátása közben lemossa. Így valóban megtisztul a tőgy.

A lemosott tőgyet tiszta, puha ruhával szárazra kell törölni. A tehenészetekben e tekintetben is sokat vétenek, mert egy ruhával törlik meg 40-60 tehén tőgyét is, úgyhogy a törőruha a 15-20 tehén után már nemcsak nedves, hanem alaposan piszkos is. Ezenkívül a törőruha gyakran durva és merev s ezért a letörülés közben felhorzsolja a tőgy finom bőrét. A tőgyet különösen szeles időben való kihajtás előtt okvetlenül le kell szárítani, mert a szél kifújja a bőrt, kirepedezik s gyulladás indul meg benne.

A tiszta és száraz tőgy csecsbimbóit a fejés kezdetén borsónyi nagyságu vazelinnel vagy zsírral sikamlóssá kell tenni, mert a száraz csecsbimbóknak száraz kézzel való fejése feldörzsöli a bimbók gyenge bőrét. Helytelen és a tőgybetegségek továbbvitele nézőpontjából feletle veszedelmes a fejőknek az az általános szokása, hogy fejés közben kezüket a fejőszétárba, a tejbe mártogatják, hogy ezáltal kezüket sikamlóssá tegyék. Ezt a rossz szokást a tej tisztasága érdekében is be kellene tiltani.

Nem szabad megengedni, hogy az emberek behajlított hüvelykujjal fejjenek, mert ez a csecsbimbócsatorna nyálkahártyájának állandó zuzásával jár, aminek folytán a nyálkahártya megvastagszik s szűkíti a csatornát és ennek következtében a tehén nehezen fejhetővé válik. Az ilyen teheneket azután a fejők nem szívesen fejtik, de nem is fejtik ki teljesen, ami a tejhozam rovására megy. Hogy az ilyen, továbbá az olyan tehenek csecsbimbócsatornája, amelynek csecsbimbója valamely oknál fogva megduzzadt és fájdalmas, a tehenészetnek semmi esetre sem szabad a tej lecsapolása végett fejőcsövet, ludtollat vagy

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST
 Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
 Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILAGITAS,
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK ONTÓZBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA.

fehérek, azután nagyobbok az életenergiájuk is. (Ez azonban — tudomásom szerint — csak az első keresztezési ivadéknál van így, a további folytatott keresztezésnél ezek a tulajdonságaik már „szétfolynak“ és a Mendelizmus törvényei szerint vagy egyik, vagy másik szülőhöz pártolnak át.)

A majsai tenyésztésben a *hussüdőhizlalásnál* a modern takarmányozási teoriát úgyesen egészítik ki a magyar tapasztalatokkal. Az elválasztott malacokat rögtön javítás alá veszik, hogy a sonkagyár által kívánt 75–80 kg. súlyt minél rövidebb idő alatt érhessek el. A malacokat nyáron lucerna- vagy lóhereleleglőn járattva, télen bő burgonyaetetés mellett abrakolják. 100 kg. élősúlyra eleinte öt, később négy, majd a hizlalás vége felé 3 kg. fehérjét adagolnak és a 8–9 hetes korban elválasztott malacoknak négyhónapos átlagos hizlalási idő alatt az átlagos napi súlygyarapodása 480–500 gr. között variál, úgyhogy hat hónapos korban elérik a 75 kg.-os átlagos élősúlyt, sőt a cornwall + yorkshire ivadéknál sok eset van, hogy a süldő már öthónapos korában eléri a 75 kg.-os élősúlyt.

A hasas és szoptatós anyák etetésénél az angol sertés által oly nagyon megkívánt fehérjét bőségesen adagolják az abrakkeverékből. Az idén az arpat (annak rossz minősége és rossz termése miatt) ki kellett hagyni. A keverék áll: 50% korpából, 20% zabból, 20% tengeriből és 10% koncentrált fehérjetakarmányból (tudommal a síófoki haliszóbból) és ezenkívül gondosan adják az *iszapolt krétát* is, az abrakkeverék napi adaga a hasaság vége felé folyton emelkedik, egészen 3 kg.-ig, a szoptatás alatt malacoknál 1/2 kg.-ot számítanak.

Az ilyen etetés mellett azután a malacoknak egy-hetes korban meg kell dupláznok ellési súlyukat, kéthetes korban pedig megháromszorozniok, míg azután kissé meglassudva, a választáskor, illetve 8–9 hetes korukban a legtöbb malac 16 kg. körüli súlyt ér el.

Hogy a malacnál mily nagy befolyással van a *bőséges szoptatás*, arra élénk példa a közölt ábrán 10 hetes korban lefényképezett malac, mely szerencsés lévén „egyke“-nek lehetni, oly egyeduralommal szopogatta végig anyja bimbóit, hogy 10 hetes korában 25 kg. súlyt ért el.

A sajtkezésnél visszamaradó *zsiros savót* a múlt évben az abrak jobb értékesítése végett *bőven* itatták a hizlalt süldőkkel (naponta 5–6 liter), de nem szereztek vele jó tapasztalatokat, egyrészt a *gümőkór-fertőzés*, másrészt a *husminőség „visszamenése“* miatt. Most, mint értesülök, a savótatást a *tenyészanyagnál és fiatal süldőknél teljesen mellőzték, csupán a 4–5 hónapos süldőknél alkalmazzák.* (Ez igen érdekes adat.)

Nagyon okosnak és követendőnek tartom *Bischitz* Sándornak azt az elvét, hogy a kocáknál nem annyira a nagy szaporaságra törekszik, hanem arra, hogy a 8–10 darabos „aljból“ az *anya minél többet fölneveljen*, az anyák minőségi kvalitásának megítélésénél pedig elsősorban azt nézi, hogy *minő annak tejelő-képessége*. Szerinte, éppúgy mint a tehénél, úgy itt is a koca nagy tejelő-képességére kell a súlyt vetni, egyrészt, mert akkor a malacok is erőteljesre fejlődnek, másrészt pedig azért, mert ez a tulajdonság *együttal kitünő takarmányértékesítő-képességet is mutat.*

A *husipar szempontjából* itt, Maisán, az angol süldőknél arra törekszenek, hogy a süldő testalakulása feleljen meg a követelményeknek, azaz az iparilag kevésbé értékesíthető testrészek „a minimális mértékre legyenek szorítva“, azon a *fej legyen kicsi, a lábak legyenek rövidek*, az iparilag értékes testrészek pedig jussanak „előnybe“, azaz a mar, a hát és a „sonkápártik“ legyenek jól kifejezettek. Ha így haladunk a „testkultusz“ terén, akkor nemsokára majd nemcsak a hölgyek rendelik meg maguknak párisi hirdetések után a magas keblet, vékony bokákat stb. ígérő szépségápolási szereket, hanem majd az angol süldőknél is különféle szorító, tágitó stb. szépség-

szabályozó készítményeket kell a Zander-intézetnél beszerezniük, hogy testformáikkal magasabb árak adására csábítsák a husipari gyárosokat, kik a tölgyfaúcai eset óta óvatosabbak lettek az *igazi értékek* megfizetésében.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Tanulságok Bácskából.*)

A „Köztelek“ 1924. évi karácsonyi számában „Gabonaféléink kártékony legyei“ cím alatt megjelent cikket, valamint ennek előzményeképpen ugyancsak a kártékony rovarokról szóló cikkeket is nagy érdeklődéssel olvastam.

Engedelmet kérek, hogy 50 évi tapasztalataimat a felvetett kérdésekre vonatkozólag az alábbiakban közöljem.

Bevezetésül megemlítem, hogy én 1876. óta vezetem atyámmal, Lebach Jánossal együtt, öregatyám Lebach Adám hat különböző helyen fekvő, 10.000 kat. hold birtokait; édesatyám inkább kereskedő volt, mint gazda.

Valamint atyám, azonképpen öregatyám a gazdaságban a birkát kedvelték főképpen, az ő elvük ugyanis az volt: „Bienen und Schaf — bringen Glück im Schlaf“. Az ő gazdálkodásuk irányára eszerint arra szorított, hogy 4–5 nagy farka birká megélhetését biztosítsák. Ezt úgy valósították meg, hogy szeptember hó elején vetették el buzájuk nagyobb részét. A birkák legelője tehát már november hóban és száraz tél folyamán, valamint korai kitarvaszodáskor biztosítottak látszott.

A 70-es években a korai buzavetések voltak a legsikerültebbek és adták a legtöbb termést, ami annak a bizonyossága, hogy abban az időben még nem ismerték a légykár fogalmát.

1876. évben a korai szeptemberi buzavetések nagy termést ígértek, május hó 19–20-án a buzák teljes virágzásban dért kaptak és a terméseredmény megsemmisült; ellenben a birkák által lelegelt buzavetések 8–10 nappal később virágoztak és nagyon szép termést adtak.

50 évi gazdálkodásom alatt a legnagyobb buzatermés 1878-ban volt, amikor fekete ugarban kat. holdankint 1920 kg buzát termelt, annak ellenére, hogy a vetéseket az ősz, a tél és a tavasz folyamán a birkák legelték.

A legnagyobb zabtermés 1877-ben volt; részben kapás, részben buzatartóiban kat. holdankint 1860 kg zab termelt.

Ezeket a nagy terméseredményeket, a legjobb művelés és tapasztalat mellett sem bírtam azóta elérni. Ez ismét azt bizonyítja, hogy abban az időben a mi vidékünk még rovarkártól mentes volt.

1883-ban a szabadkai határban lévő gazdaságunkat vezetem. Egy 60 holdas trágyázott fekete ugar-táblát szeptember hó első napjaiban vetettünk be buzával. Kedvező időjárás mellett a buza korán megbokrosodott, így biztosítva volt a kedvelt birkák jó legelője.

November hó elején ez a buzatábla sárgás, rozsdás színt kapott. Okát kutatva, a buza tövében lenmag alaku és ugyancsak lenmagos bábót, vagyis kétszárú lenmagot találtam.

Atyámnak a buzatábla beteg voltát jelentve, az ő intézkedésére a legfalánkabb anyabirkáinkat eresztettük reá s a buzát teljesen lelegeltettük azzal a számítással, hogy az új hajtások majd biztosítják a termést.

*) Jelen közlemény tulajdonképpen levél a rovatvezetőhöz, de a t. szerző ur utólagos jóváhagyása reményében ajánlom a t. szerkesztőségnek, hogy azt a *Köztelek*-ben az ő végig tanulságos és hasznos teljességében közöljük. Miért? Olvasd el és megtudod. Az áldott Bácska mindig adott gondolkodni és tanulni valót! Legyen is áldva a röge mindig.

Rovatvezető.

A téli hó elmúltával a buzavetés némileg megritkult és a trágya érvényre juttatta hatását: buza helyett a gazok (pipacs, mácsonya, vadrepce stb.) kezdtek benne kifejlődni.

Ezt a megfigyelésem atyámmal közöltem és azt javasoltam, hogy a buzatáblát szántsuk fel. Ő azonban ellenezte a felszántást és akként nyilatkozott, hogy 6–7 q buza ugyanis megteremhet és így a föld jövedelme biztos.

Április végén a buza annyira elgazosodott, hogy fiatal gazda létemre is látva a buzatermés sikertelen voltát, május elején, atyám tilalma ellenére, a buzatáblából 50 holdat háromvasu ekével felszántottam, 10 holdat, a legjobb részt, az eredmény ellenőrzéséhez végett meghagytam. Az 50 holdba azután kukoricát vetettem.

A trágyázott fekete ugar a kukoricát oly rohamos mértékben fejlesztette, hogy nagy termésre nyílt biztos kilátásom.

Atyám a felszántás miatt folyton szemrehányásokat tett, a cséplési eredmény azonban az én intézkedésem helyes voltát igazolta. A meghagyott 10 hold ugyanis 3600 kg buzát adott és annak a negyedrészre is pipacs-fej, vadrepce és többféle gyommag volt. Ezzel szemben a kukoricával bevett földön — kevés munka s ápolással — kat. holdankint 3800 kg csövestengeri termelt. A kukoricázár holdankint több értéket képviselt, mint a buzatermés.

Karácsonykor — 1883-ban — az egész család együttléte alkalmával, öregatyám egy vadonutaj ezertforintost, ami akkor egy vagon buza értéke volt, nyújtott át azzal a megjegyzéssel: „Itt van a *kész-kindül*, a jövőben pedig, ha rossz buzád van, mindig szántsd fel és vessél bele kukoricát!“

Ezt a nagyapai tanácsot azóta mindig követtem, ha arra szükség volt, bár ritkán fordult elő.

Ugyanakkor a heszeni légy rovarkártétel kérdését megtárgyaltuk néhai *Szásics Kálmán* és *Törley Gyula* gazdatisztáimmal és mi már akkor abban állapodtunk meg, hogy a rovarok elleni védekezésül csak akkor fogjuk buzánkat elvetni, ha a szomszédok buzavetése már kizöldült, tehát már 1883. táján azonos tapasztalatra jutottunk, mint néhai *Tallian Béla* báró a 90-es években.

Ezt a gyakorlatot követem ma is. Október elejé előtt nem vetek bzát. A buzavetést azonban török-szem október hó 20-ig befejezni, mert azt is tapasztaltam, hogy a rovarok által megtámadott, vagy fejletlen vetésben, a nálunk gyakran előforduló rozsdá sokkal nagyobb kárt tesz, mint a rovarok mentes és erővel teljes vetésekben.

Ennek a vetési módszernek helyességét igazolta az 1902. évi terméseredmény is, amikor szomszédaimnál 4–6 méterázsás kat. holdankint hozadékmal szemben, nekem kat. holdankint 12 q buzát termelt. Erről a tényről bizonyosságot szolgáltatnak az említett év június folyamán nálam járt *Ordódy Lajos* -nak a „Gazdasági Lapok“-ban ugyanezen év június hóban és a karácsonyi számban megjelent cikkei.

A rovarok elleni védekezés eszköze gyanánt említett tarlórendbentartás szükségét s indokolt voltát teljes egészében méltánylom és helyeslem, azonban saját tapasztalatom alapján még azzal egészítem ki, hogy a *jól felfogott többtermelés* (illetőleg az *okszert termelés*) érdekében nem kell a gyakorlati gazdának a tarlóbuktatásig várnia, hogy rovarellenességét elpusztítsa. *Már április havában észre kell vennie, hogy buzavetése fertőzött és a legrosszabb termésre számíthat*: ezért, épp a hangoztatott *többtermelés* (okszert termelés) megsegítése végett *ki kell szántania a hesseni légy által fertőzött buzáját* és helyébe kukoricát, csalamádét, kölest, mubart stb. kell vetnie, hogy ezen az uton nemcsak az elmaradt termést pótolja, hanem még fokozottabb terméseredményt érheszen el.

A múlt év buzatermése is közvetlenül az aratásig holdankint 15–16 q buzát ígért, azonban a hirtelen elhatalmasodó fekete rozsdá a termést 1193 kg-ra szállította le.

Az elmúlt évi zabtermés azzal a tapasztalattal szolgált, hogy az az érésig teljes termést mutatott

WD-TRAKTOR

VEZÉRKÉPVISELET:

„LIGO“ R.-T.

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.

TELEFON: 154-11

Sürgönyeim: LIGORT, BUDAPEST

KEREKES ÉS TANKRENDSZERŰ

25 ÉS 50 LŐERŐS TRAKTOROK

80 LŐERŐS MOTOREKÉK

SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA

NEHÉZ TALAJOKRA IS EGYÁRÁNT ALKALMAS

TARTÓS, ÜZEMBIZTOS NEMET GIÁRTMÁNY

PÓTKALKTRÉSZEK 1752 JAVÍTÁSOK

WD

CHINOIN GYÓGYSZ. ÉS VEGY. TERM. GYÁRA R.-T.

TELEFON: 163-36, 133-54, 85-30

UJPEST

Angolkór, csontlágulás stb. ellen

FUTOR

takarmánymész, főleg sertéseknek.

HIZÁN

foszforsavas takarmánymész, polyva, törek stb. etetésénél és kutyának.

A MÉTELYKÓR

biztos hatású gyógyszere a

DISTOL

100%-os eredmény!

Rühösség és egyéb bőrlélskődök ellen

KOPTIN

CARBOVENT.

por

bélhurut

ellen.

pálca

magzathurok

visszamaradásánál.

és csak éréskor volt a frülég kártétele észlelhető. Aratáskor az aratók még kat. holdankint 15-16 q termést reméltek, csépléskor 1175 kg volt a termés-eredmény, így a frülég kártétele kat. holdankint 300 kg-ot tett ki. Ez ellen a védekezés már lehetetlen volt.

Még nagyobb kárt okozott a frülég a sörárpa-ban. 1915-ben a Hanna pedigree-sörárpa kivételesen 73 grammos volt, az átlaga több éven át 68-72 gr között változott. Az árpa a buzaérést rendszeren 1-2 nappal megelőzte. A múlt évben nagyon lassan haladt az érése. Már 3 napig arattunk korai Székács buzát: az árpa még mindig nem volt kaszálásra érett. Naponta kétszer is megtekintettem, hogy lehet-e már vágni? Azt tapasztaltam, hogy az érett kalász laza és hogy a legrosszabb minőségre van kilátásunk. A zöld kalász viszont még jó minőséget ígért ugyan, azonban a megérését már nem lehetett megvárni. Csépléskor eddig még soha nem tapasztalt 60 gr-os volt az eredmény: 900 kg a kat. holdankinti hozadék: ezt mind a frülég kártétele okozta!

Egynehány év előtt őszi szántásba vettem, apr. 5-6-a körül négyzetben 30 collos kötésben tengerit, amelyet május 10-11-e körül kapáltattam meg és amely a legjobb termésre nyújtott reményt. Két héttel a kapálás után oly nagy mértékben lepte meg a drótféreg, hogy javarészt kiszántattam és újra sorba vetve ültettem be kukoricával. A meghagyott rész holdankint 9 q, az újabb ültetés ellenben 26 q-ás termést adott.

Hogy a jó föld termékenysége milyen eredményt mutathat fel, felhozom egy ujszivaci sváb gazdálkodó példáját, aki őszi árpa-t vetett, annak kat. holdankint 15-22 q-ás termését június hó elején leveszi, azt rögtön behordja, földjét felszántja s káposztalapántával ülteti be. E két termés eredménye hozzátevéssel megadja neki a 15,000-20,000 dinári jövedelmet. Igaz, hogy földje vízvezető-árok mellett fekszik és családja tagjaival dolgozik, tehát üzemi költsége nincs.

Visszatérve a tarlóbuktatásra, az nemesek azért indokolt, hogy a rovarokat elpusztítsuk, hanem szükségét a többtermelés az okszerű termesztés is igazolja.

A múlt század 60-as éveinek elején, a cséplőgépek használatba vétele előtt, a gazdák szérűskertbe hordták össze terményeiket. Atyám a cséplőgép használatba vételével kapcsolatban, a páros asztagokat nem a szérűskertbe állította, hanem — munka- és időmegtakarítás végett, valamint a tűzbiztonság miatt is — ott helyezte el, ahol a gabona termelt. Könnyebb volt ugyanis a cséplőgépet az asztagokhoz vontatni, mint a gabonát egy helyre összpontosítani. Ezeket a páros asztagokat azután a tűz ellen körülszántatta.

Az asztagokat övedző gyűrű helyén a következő évben akár kukorica, akár zab került oda, a növényzet sokkal dúsabb volt és több termést adott, mint egyebütt; így tehát ez a körülmény is azt bizonyítja, hogy a tarlóbuktatás a többtermelésnek (az okszerű termesztésnek) egyik legfontosabb tényezője.

Végül még egy újabb megfigyelésemre óhajtom a szíves figyelmet felhívni. Ez a kukoricaűző, mely eddig szörvanyosan előfordult ugyan, azonban nagyobb kárt nem jelentett. A múlt évi jó termés mellett is bizonyos százalék elmaradt termést az űzőg rovására kell írunk, amely — ha tényleg nézzük tovatérjedését —, komoly bajt fog jelenteni tengeriművelésünkben és amelynek elhárításáról idejekorán kell a gyakorlatnak és tudományunk vállvetve gondoskodnia.

Igen sajnálom, hogy a köztünk fekvő országhatár, utlevél, vizum stb. nem engedi, hogy tetszésünk szerint utazhassunk, mert igen szerettem volna személyesen találkozni, hogy nemesek a gondolatokat, hanem még egyéb gazdasági kérdést és amely ezuttal tollban maradt, megbeszéljek.

Mihelyt alkalmam nyílik, nem fogom elmulasztani, hogy ezt az óhajomat megvalósítsam.

Gornja Rogatica.

Angyalbandi, u. p. Teleska. (Bácska, SHS).

Leibach Antal.

Új rendeletek.

(Márciusi vagyonváltásbuza-egyenérték. — Vánvisszatérítés. — A marharakodó-állomásokra kirendelt állatorvosok vizsgálati díjai. — Megmarad az eddigi vámszorozószám. — A vámgabona értékelése. — Vámtarifadöntvények.)

Márciusi vagyonváltásbuza-egyenérték.

A pénzügyminiszter 31,148 számú rendelete a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árát f. évi március hónapra szóló érvényel q-kint 570,000 K-ban állapítja meg. Ugyanez a buzaegyenérték vonatkozik az OMGE alapszabályai értelmében a március hó folyamán befizetendő, buzában megállapított OMGE tagdíjakra is.

Vánvisszatérítés

Az 1250. M. E. számú kormányrendelet felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a f. évi 880. M. E. kormányrendelettel megállapított árak tekintetében, melyeknek behozatali vámját ez a rendelet f. évi február hó 15-től kezdve az autonóm vámtarifában megállapított tételknél magasabbra emelte, az emelt rendeletben meghatározott vám és az autonóm vámtarifa szerint fizetendő vám közötti különbözet visszatérítését engedélyezze, ha az ügyfél az eredeti szállítási okmányok bemutatásával kétséget kizáró módon igazolja, hogy a kérdéses árumennyiség f. évi február 15-e előtt külföldön magyarországi rendeltetéssel már fel volt adva, s ha a behozatali vámkezelés legkésőbb f. évi március hó 15-ig bezárólag történt. A vámvisszatérítésre irányuló és a pénzügyminiszterhez címzendő kérvényeket a m. kir. fővámgazgatónál legkésőbb március hó 31-ig bezárólag kell benyújtani.

A marharakodó-állomásokra kirendelt állatorvosok vizsgálati díjai.

A földművelésügyi miniszter 35,416. számú rendeletével hatályon kívül helyezte a marharakodó-állomásokra szakértőül kirendelt állatorvosok által az államkincstár javára felszámítandó vizsgálati díjakat aranykoronában megállapított múlt évi 26,919. számú, 1924. július 1-én életbe lépett rendeletét. Ehelyett a vizsgálati díjakat f. hó 1-től számított érvénnyel újól koronaértékben (papirkoronában) állapította meg, még pedig a következő módon:

a) 2 éven felüli szarvasmarha	drb-kint 5100 K
b) 2 éven aluli szarvasmarha	2550 "
c) borjú 6 hónapos korig	850 "
d) 2 éven felüli ló	8500 "
e) 2 éven aluli ló	5500 "
f) szamar és öszvér	5100 "
g) szopós-csikó	1700 "
h) juh és kecske	680 "
i) bárány és gödölve 6 hónapos korig	340 "
j) hizott sertés	1700 "
k) sovány sertés	1020 "
l) malac 6 hónapos korig	680 "
m) szopósmalac	340 "

Megmarad az eddigi vámszorozószám.

A pénzügyminiszter 33,653. számú rendelete értelmében vámok és mérlegpénzek fizetése alkalmával, amennyiben a fizetés nem aranyban, hanem más törvényes fizetési eszközben történik, f. hó 1-től 14-ig bezárólag 1 aranykoronát, továbbra is 14,800 papirkoronával kell számolni.

A vámgabona értékelése.

A pénzügyminiszter 32,310. számú rendelete értelmében a malnok által 1925. évi február havában termesztetben megkeresett vámgabonának az általános forgalmi adó alapjául szolgáló átlagos ára, ugyancsak a cséplőgép tulajdonosok gépkörletének a forgalmi adó kivétele szempontjából való értékelésére irányadó ára q-kint a következő:

buza	570,000 K
roz és kétszeres	500,000 "
árpa	410,000 "
zab	432,000 "
kukorica	291,000 "
köles és tatárka	200,000 "
ocsu	60,000 "

Vámtarifadöntvények.

A hivatalos lap ezentul időnként közölni fogja a m. kir. pénzügyminiszternek a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg az 1924. évi XXI. L-c. mellékletét képező autonóm vámtarifa egyes tételeire vonatkozólag hozott vámtarifadöntvényeit. A „Budapesti Közlöny” f. hó 1-i száma az első 23 ilyen döntvényt, továbbá a vámtarifához kiadott hivatalos árulajstrom szövegének 14 módosítását s a vámtarifafelállítás 1 kiegészítését közli. A döntvények közül mezőgazdasági vonatkozású a 10. és 11. számú. A 10. számú döntvény kimondja, hogy sem emberi élelemre, sem állati takarmányozásra nem alkalmas ázmázott (havariált) gabona, a 179. b) tételszám szerint, vagyis vámentesen kezelendő, de csupán a M. Kir. Állatleltani és Takarmányozási Intézet hivatalos bizonylata alapján. A 11. számú döntvény pedig kimondja, hogy az árulajstromban a 173. tételszám szövegében pórkölt rizs szavak után pótlólag felveendő: „pattogatott kukorica, legfeljebb 5% cukorral édesítve”, melynek vámtétele q-kint 170 aranykorona.

Dohánytermelésünk fejlesztése.

(200 millió a debreceni dohánykísérleti állomás részére. — A dohánynemesítés felkarolása. — Az OMGE újabb felterjesztése.)

Az OMGE decemberi közgyűlésén, illetve a GEOSz nagygyűlésén és ezt megelőzően igazgatóválasztmányi gyűlésén is ismételtén foglalkozott a hazai dohánytermelés helyzetével és a bajok orvoslását úgy felterjesztésben, mint személyes érintkezés útján sürgette a kormánynál. Ez utóbbit különösen Hadik János gróf, az OMGE tanácstagja és közgazdasági szakosztályi elnöke vette kezébe és kezdeményezésére hívta össze a pénzügyminiszter múlt év december 22-én a pénzügyminisztériumban azt a nevezetes dohánytermelési értekezletet, amelyen maga Bethlen István gr. miniszterelnök és Mayer János földművelésügyi miniszter is megjelent és amelyen a hazai dohánytermelés fejlesztése érdekében több fontos javaslat tétetett.

E javaslatoknak az eredménye már mutatkozik is. Az értekezleten Szilassy Zoltán OMGE igazgató ismételtén rámutatott annak szükségességére, hogy a hazai dohánytermés minőségbeli javítása érdekében a debreceni M. Kir. Dohánytermelési Kísérleti Állomás megfelelő dotációval láttassék el, mert enélkül feladatát nem tudja teljesíteni, a szanalási költségvetés pedig a földművelési tárca keretében a kísérleti állomás dotációjáról nem tud gondoskodni.

Ezt a felszólalást az illetékes körök megérdemelt figyelemben részesítették. Bud János pénzügyminiszter és Tömörly Kálmán államtitkár, a M. Kir. Dohányjövédéki Központ igazgatója megtalálták a módját annak, hogy az értekezleten elhangzott javaslat értelmében a debreceni dohánykísérleti állomás megfelelő működéséhez szükséges előfeltételeket biztosítsák.

A közeli napokban utaltak ki a debreceni M. Kir. Dohánytermelési Kísérleti Állomás rendelkezésére egyelőre 200 millió koronát, hogy az állomás be rendezési helyreállíttassanak, pótolttassanak és akisérletek végzése anyagiakon késedelmet ne szenvedjen. Ezt az egyelőre 200 millió dotációt meg fogják ismételni, hogy a háboru előtt világhírűvé vált dohánykísérleti állomásunk színvonala megtartassék, illetve emeltessék.

Ugyancsak a fent hivatkozott decemberi értekezleten szó esett ebben arról is, hogy a hazai dohánytermelés minőségbeli fejlesztése kívánatos. Székács Elemér, neves növény-nemesítőnk, az OMGE alelnöke részletesen foglalkozott e kérdéssel és Tömörly Kálmán államtitkár felhívására készséggel ígérte meg, hogy a dohánynemesítéssel készséggel hajlandó gyakorlatilag foglalkozni, bár a múltban ezt a munkásságot kénytelen volt beszüntetni, mert nem részesült megfelelő anyagi támogatásban.

Igy ennek az értekezletnek a hatása alatt a dohánynemesítés kérdése is a megvalósulás küszöbéhez ért. A tárgyalások máris folynak ebben az irányban a M. Kir. Dohányjövédéki Központ igazgatóságával

MOST RENDELJEN ESŐT

JÓVÓ NYÁRÁRA GAZDASÁGÁBA

a Mezőgazdasági Öntöző R.-T.-nál

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz., II.

Telefon: 26-36, 201-34 5827 Távirati cím: Zolaphoenix

PHOENIX és ZALA öntözőberendezés stb.

Amerikai módszerrel készült tüköracél kormány-lemeszes egytetemes acélekeket, gőz- és motoros ekékhez beküldött minta szerint készített szántóvasakat, acélboronákat, sima és rögtörhengereket, fogatos kapákat, szeleska- és répvágókat, kukoricamorzsolókat, szabatosan működő AGRAR-DRILL vetőgépeket, szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.

gyárában készült cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinkomobilonkat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, szivó- és motorokat 160 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS** MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1137

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Távirati cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST

TELEFON: József 153-54, József 153-76 és József 125-79

Székács Elemér OMGE alelnök közbenjöttével, úgy hogy dohánytermelőinknek tiszta fajmaggal való ellátása biztosítva lesz. A dohánynemesítés, mint alapanyagból, a hazai dohányfajtákból fog kiindulni, mert a növénynemesítés princípiuma az, hogy az akklimalizált hazai fajtákat használják fel erre a célra és vidékek szerint a talajminőségnek legmegfelelőbb fajtákat fogják a hazai dohányból előállítani. A kerti dohány felkarolása érdekében a Balaton mellékén erre alkalmas vidékeken kísérleteket fognak beállítani.

Az OMGE szorgalmazására múlt év december 27-én egybehívott értekezleten a pénzügyminiszter részéről döntés történt a dohány beváltási árát illetően is és ez a rész érdeklő valószínűleg dohánytermelőinket legjobban. Az ennek eredményeként kibocsátott 176.651. számú „Hirdetmény” az 1924. november havában kibocsátott 143.608. számú hirdetményben megállapított beváltási árakat husz százalékos árpótlékkal egészítette ki, ami a békebeli dohánybeváltási áraknak tizenhatszázalékos emelését jelentette. A hivatkozott hirdetmény múlt év decemberében kelt, de azóta a buza ára igen nagy mértékben emelkedett. A buza ára a dohánytermeléssel egyenes viszonyban van abban az értelemben, hogy a dohánykertészek buzailletményben részesülnek egyrészt, másrészt pedig a kertészek segédeiről, akiket különösen a simításnál foglalkoztatnak, nap-számukat ugyancsak buzaviszonyban kapják.

Ez a körülmény arra indította az OMGE elnökségét, hogy erre a körülményre a pénzügyminiszter figyelmét felhívja és kérje, hogy a már megállapított dohánybeváltási árak a buzaviszonyra való tekintettel felfelé kikerekítsenek. Ugyanez alkalommal azt is kérte az OMGE, hogy a rendkívüli holdpénzfelleg, amely kat. holdankint egy millió koronában állapított meg, ugyancsak felemeltesék, mert ha a termelési előlegre a gazdának valóban szüksége volt általában, úgy arra most kétszeresen szüksége van, mert a mezőgazdasági üzemek fokozott pénzhányban szenvednek.

Az OMGE-nak ezek a felterjesztései — hisszük, hogy illetékes helyen megértésre fognak találni és a kormány mindeket rendbeli kívánságot teljes egészével honorálni fogja. Ez nemcsak a dohánytermelőnek, hanem a kincstárnak is érdeke, mert a dohánytermelés felkarolásának ezek a főrugói. F. E.

Győzelmes demagógia.

Ezzel a címmel a „Budapesti Hírlap” f. hó 3-iki számában feltűntetett kelt vezető cikk jelent meg, melynek tartalmát következőkben adjuk:

„Mióta vissza tudok emlékezni, a kenyeret és a húst a közönség mindig drágának találta. Keserves vitáink voltak emiatt a 16—20 koronás buzaárak idején is. Ezekben az időkben is bőven akadtak lelkes hirdetői annak a tanításnak, hogy az agrárvámok felfüggesztése enyhévé tenné az életet. Most is ezt hirdetik.

Pedig hiszen 1906-ig a magyar mezőgazdaság ugyszólván vámvédelem nélkül volt kiszolgáltatva az olcsón termelő keleti államok versenyének. És mi volt az eredmény? A földbirtok rettentően eladósodott, évente 18,000—20,000 birtoktest cserélt gazdát, a kivándorlás hihetetlenül emelkedett és a városi fogyasztó mégis csak két krajcárért kapta a zsemlyét. Az igaz, a sertéskarajt olcsóbban kapta néhány fillérral, mint később, a vámvédelem idején, hanem aztán ebben az olcsó husban megropogtatta a fogai között a birtokos középosztály existenciáját is.

Bizonyára most se tenné tönkre a fogyasztót a buza mintegy 16 százalékos értékvámja. Amit ennek a vámnak törölése révén a fogyasztó élvezhet, az csak milligrammnyi könnyebülés az élet méterezés

súlyai mellett. A mezőgazdaság pedig éppen ezekből a milligrammokból él. A földművelő kisemberek millióinak éppen azokból a fillérekkel telik meg a ládájuk, amelyekkel a vámvédelem az itt termelt húst drágábbá teszi a balkáninál. De a magyar ipar tulnyomó része is eféle differenciákból él. Ha rászabadítanánk a külföldi versenyt, tönkremenne. Mert a versenyző államok egyikénél olcsóbb a föld és a munka; másikánál fejlettebb az ipar, nagyobb a tőkeerő, erősebb a szusz.

A mezőgazdának, ha kicsi, ha nagy, nem lehet kétféle érdeke az értékesítési politikában, hanem csakis egy. És mert a mezőgazdasági érdek országban csak egyféle lehet, azért a kis- és a nagygazdának külön csoportosulása olyan oktalanság, amelyet nem a gazdasági célszerűség, hanem a politikai furfangja parancsolt a gazdatársadalomra.

Különválasztották a kisgazdákat a nagyoktól azért, hogy a nemzetben élő leghatalmasabb konzervatív erőt kettétörjék és a két részt egymással szemközt állíthassák. Ez részben sikerült is. A kisgazdák és földművesek közé városi, aszfalt-kisgazdák furakodtak, akiket semmiféle érdekközösség és velük született érzék nem fűz a földművelőkhöz s akik semmit sem adhatnak ennek a társadalomnak, de kereshetnek maguknak pört és mandátumot. Ezek a legadokozóbb földosztók, odaigérvén a nagybirtokosoknak akár az ingét is, győzelmes mosollyal, mert tudják, hogy ebben a nemes bőkezűségben a birtokos nem bír versenyezni velük. Ezek a leglelkesebb adóelengedők és vámlaszállítók. És mert minden felelősség nélkül a legtöbbet tudják igényelni, végül is apostoloknak hiszik magukat, pedig csak közönséges lélekcsiszárok. Ezeknek a lélekcsiszároknak kell a természetes vezetés alól kivont földművelő nép, hogy azt terelhesék a maguk érdekeihez képest pörökhöz, zavarokhoz, társadalmi viszályokhoz, melyekhez existenciájuk és jelentőségük fűződik. Azért kell a magyar gazdatársadalomnak szétszakadni és farkaszemet nézni és a természetes vezetőknek visszashorítottatni, hogy a politikai mitugrálszok szerephez juthassanak. A középosztályt már-már felretolták s tartani kell tőle, hogy ki fogják szorítani fokozatosan a kisgazdák mai komoly és lelkiismeretes vezetőit is.

Hiszen a múltban is csiszárkodtak a nép lelkével a választásokon, az általános választójog pedig megszorította a tudatlanság és hiszékenység vámszedőit. Az ijesztő csak az, hogy most alig van ellenállás. Kardcsapás nélkül engedi át a tért a demagógoknak a falvak értelmisége. A birtokos középosztály eltűnt a kuriái mögött, visszavonult a politikai szerepléstől s hallgatva nézi a nagy birkozóversenyt, amelyet veszett dühvel verekszik meg a demagógia minden vagyonos osztály ellen.

Mit remél a lemondástól, a passzivitástól, a fásultságtól? Azt-e, hogy az erkölcsi és az értelmiségi fensőbbség önmagától visszaszerezheti a jogait? Hiu reményesség! A hatalom és jog ma a szívós erő kérdése és jaj annak a társadalomnak, amely akarni nem tud.

Vadászati trofeák kiállítása.

Hosszu szünetelés után az idén megint bemutatják a magyar vadászok egy kiválóan érdekesnek ígérkező agancs- és általában vadászati trofea-kiállításán azokat a trofeákat, amelyeket az utolsó agancs-kiállítás óta, tehát több mint tíz esztendő alatt volt módjukban megszerezniük s amelyek legszebb vadász-sikerreikre emlékeztetik őket. A magyar vadászatnak a háboru előtt még európai híressége volt s egy-egy ilyen agancs-kiállításunk eseményszámba ment. A magyar szarvas leterítésének a reménye ide csalogatta a külföld legjelesebb nagyvadászait, akik semmiféle anyagi áldozattól sem riadtak vissza, hogy

részük lehessen itt a szarvasbőgés évadján a legnagyobb vadászéletben, amely Diana istenasszony híveinek egyáltalában osztályrészül juthat.

A Nemzeti Vadászati Védőgyűlés, amelynek Ráday Gedeon az elnöke, tiszteletbeli elnöke Bársony István, alelnöke pedig nemeskéri Kiss Géza és Csik Imre, az idén végre megint abban a helyzetben van, hogy nagyszabásúnak ígérkező vadászati trofea-kiállítást rendezhet, amelynek a résztvevői és látogatói számára messzemenő kiállítói, sőt utazási kedvezményeket is biztosított. A nevezetes kiállítás tulajdonképpen most lesz először igazán arrayaló helyen, a városligeti mezőgazdasági múzeum gyönyörű helyiségében, ahol már a környezet is stilszerűen illeszkedik hozzá a hangulathoz.

A kiállítás időtartama ez évi május 16-tól kezdve bezáróan június 2. Felőleli ez a kiállítás nemcsak a szoros értelemben vett trofeák gyűjteményét, hanem a vadászati iparnak minden ágát is, úgy hogy az érdeklődők teljes tájékozást szerezhetnek arról, hogy a trianoni szerencsétlen béke ellenére mit bír produkálni ipari téren a mi megcsontított országunk. Itt tehát a nemzetgazdasági áttekintés lehetősége különös súlyjal esik a megrege. Hogy ennek milyen nemzeti jelentősége van, azt nem kell hangsúlyoznunk, elég ennek illusztrálására, hogy a kormány maga is a legmelegebb támogatással kész segíteni a kiállítást szállítási és utazási kedvezményekkel.

A magyar államvasutak vonalain ugyanis ötven százalékos díjkedvezményt engedélyezett a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a kiállítók küldeményei számára s ehhez járul még a személyi utazási kedvezmény is oly módon, hogy aki a Nemzeti Vadászati Védőgyűlésnek (Budapest, IV., Petőfi-u. 10.) huszonötezer koronát beküld, ennek ellenében portómentesen kap két belépőjegyet a kiállításra (a 10,000 korona) és egyszersmint a feláru vasútjegy váltására szolgáló vasúti igazolványt.

Az agancs- és trofea-kiállításra április 15—30 közt kell elküldeni az oda szánt trofeákat, amelyek szállítási díját oda-vissza a kiállítást rendező védőgyűlés fizeti, a budapesti trofeákat pedig a védőgyűlés szállítja ki a kiállítás területére és onnan vissza.

Vasuton szállítandó trofeákat a következő címre kell feladni: Agancs-kiállítás, Budapest, Nyugati p. u., Mezőgazdasági Múzeum, ifj. Teichmann Ernő és társa szállítók útján.

A kiállításra szánt trofeák már most bejelentendők a „Nemzeti Vadászati Védőgyűlés”-nek (Budapest, IV., Petőfi-u. 10.). A bejelentő tüntesse fel egyszersmind a szarvasagancsok szárhosszát és kihajlását (terpesztését) is, amire azért van szükség, hogy a trofeák izléses elhelyezése könnyebben történhesék. Trofea alatt általában értendő szarvas-, dämvad- és őzagancs, zergekampó, mullon-szarv és vadkan-agyar, de csak olyan, amely 1914—1924. évben lőtt vadnak trofeája.

Bármely irányban készséggel ad felvilágosítást a „Nemzeti Vadászati Védőgyűlés” igazgatósága, válaszbélyeggel ellátott levelekre.

VEGYESEK.

A ménadó a felhatalmazási törvényjavaslatban.

Az OMGE lótenyésztési bizottságának legutóbbi gyűléséről szóló tudósításunkban részletesen ismertettük azt a törvényjavaslatot, amelyet a földművelésügyi minisztérium készített a tenyészigazolvánnyal el nem látott mének megadóztatásáról, valamint beszámoltunk arról is, hogy egy lótenyésztési bizottság, valamint annak javaslatára alapján az igazgató-választmány teljes határozottsággal állást foglalt ezzel a tervvel szemben. Hasonló álláspontra helyezkedett az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgató-választmánya is.

CHINOIN

GYÓGYSZER- ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R.-T.
Telefon: 163-36, 133-54, 85-30

UJPEST

Malacok bélférgességére ellen:

Kebal

Az összes bélférgeket néhány nap alatt biztosan elpusztítja és elhajtja.

1/2—1 kg. élőállatsúly értékével meggyógyíthatja malacait!

Megrendelésnél az állatok súlyát kérjük.

Juhok, szarvasmarhák métegykórja ellen:

DISTOL

biztos hatású gyógyszer.

100%-os eredmény!

Mezőgazdasági gépek és eszközök,

MOTOROK, MALMOK

Wohanka és Társa Utóda R.-T.

ekék, boronák, vetőgépek, szecsavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák

Kérjen árajánlatot!

Minta-raktár

Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

A gazdatársadalmi szervezeteknek ez az egyértelmű ellenző állásfoglalása érthető, mert a tervezett adóztatási rendszabály több tekintetben súlyos elvi sérelmet jelent. Elsősorban a leghatározottabban tiltakoznia kell a gazdaközönségnek az ellen, hogy a gazda bármely állattenyésztési ténykedéséből adóalap teremtőssé, de meg az egész világ állattenyésztésében példátlan kísérlet az, hogy az állattenyésztés valamely ágát adó kivételével igyekezzenek fejleszteni. A tervezetben foglalt egy másik súlyos sérelem az, hogy áttöri azt az idáig szigorúan megővött alapelveket, hogy a tenyésztőnek saját állataival folytatott tenyésztésére a hatóságoknak nincsen beleszólásuk. Emellett a gyakorlati kívánalmakat sem elégitette ki kellőképpen ez a tervezet, miért is az OMGE azt javasolta, hogy a földművelésügyi minisztérium ejtse azt el és a zugmének elleni küzdelem hatásosabbá tételére érdekében novellárisan módosítsa a mezőrendőrségi törvényt.

Az országos gazdatársadalmi szervezetek egy-értelmű állásfoglalása után azt hittük, hogy a ménék megadóztatásának tervezete teljesen lekerült a napirendről. Annál kellemetlenebb meglepetést és annál nagyobb megdöbbenést váltott ki a gazdaközönségből, amidőn ez a tervezet a nemzetgyűlés elé terjesztett felhatalmazási törvényjavaslat 16. §-aképpen újból előbukkant. Ezáltal a javaslat sérelmes volta még csak fokozódott, mert hiszen a felhatalmazási törvényjavaslatnak nem hivatása az, hogy abban alapvető állattenyésztési kérdések esetlegesen rendezzessenek. Ilyen elvi kérdések rendezésére a földművelésügyi minisztériumnak kell külön törvényjavaslatot a nemzetgyűlés elé terjeszteni, nem pedig eldöntni ilyen intézkedést a felhatalmazási törvényjavaslatba, ahol meg a figyelmet is könnyen elkerüli.

A ménék megadóztatásának ilyen módon való erőszakolása annál kellemetlenebb helyzetet teremtett, mert a felhatalmazási törvényjavaslat szövegének nyilvánosságra kerülése után 3 nap múlva annak nemzetgyűlési tárgyalására került már a sor, úgy hogy gyűlésük összehívására és szélesebbkörű mozgalom megindítására nem volt idő. Erre való tekintettel úgy az OMGE, mint az Országos Mezőgazdasági Kamara egyetértően más módon igyekezett lépéseket tenni annak érdekében, hogy ebből a sérelmes javaslatból ne legyen törvény.

Örömmel közölhetjük, hogy ezek a lépések eredményre vezettek, illetve tárgytalanokká váltak, mert a földművelésügyi minisztérium vezető tényezői időközben újabb megfontolás tárgyává tették a kifogásolt tervezetet és a ménék megadóztatásának tervét elejtették, illetve a felhatalmazási törvényjavaslatból a kérdéses 16. §-t visszavonták, amihez természetesen a pénzügyminiszter készséggel hozzájárult. Ebben a fordulatban bizonyára része van a lótenyésztési főosztály új főnökének, Plosz Béla dr.-nak is, aki értesülésünk szerint a zugménékkel szemben az érélyes küzdelmet nem adózással, hanem más eszközökkel és elsősorban jobb állami ménék megfelelőbb módon való rendelkezésre bocsátásával kívánja felvenni, ami különben úgy a földművelésügyi miniszternek, mint az államtitkárnak is erőstörökvése. Mindenesetre örülünk, hogy a ménádó terve így módon lekerült a napirendről, mert ennek keresztülröszakolása bizonyára kellemetlen éket vert volna a gazdatársadalmi szervezetek és a minisztérium megértő együttműködése közé.

Halálozások. nagygyéresi Jászay Antal földbirtokos, Bereg vármegye ny. főszolgabírája f. évi február 24-én 42 éves korában, Balatonfüreden meghalt. Hült porait február 26-án a székesfehérvári Szent-háromság temetőben helyezték örök nyugalomra. Fűcányi Ármin a kisbéri állami ménésbirtok m. kir. jóságfelügyelője f. évi február 26-án 50 éves

korában Kisbéren elhunyt. Temetése február 28-án volt a kisbéri róm. kath. temetőben.

A mezőgazdaság helyzete és a vetések állása. Február hó 28-án jelent meg a földművelésügyi minisztériumnak a járási gazdasági tudósítók és a vármegyei gazdasági felügyelőségek jelentése alapján összeállított helyzetjelentése. A jelentés szerint február hó folyamán az időjárás tulnyomóan enyhé volt. A hőmérséklet ez alatt az idő alatt szokatlanul magas volt, például Pécsen 21 Celsius fokot is mértek, ami az áprilisvégi rendes időjárás hőmérsékletének felel meg. Az átlagos hőmérséklet a három legmelegebb napon 18—19 Celsius volt, az éjjeli mérséklés is 6—7 Celsius fok körül szokatlanul enyhé volt. Február közepe óta a hőmérséklet kissé csökkent. Éjjeli fagyok szórványosak, azok is gyengéek voltak. Csapadék a hónap első felében nem volt. A legkevesebb jutott Komárom, Esztergom, Hont és Nógrád megyékre. A gazdasági munkálatokra, különösen a tavaszi vetés alá való szántásokra az enyhé időjárás szokatlanul kedvező volt. Általában be is fejezték mindenütt, még azokon a kötött talajokon is, ahol rendszeren később lehet ezt csak elvégezni. A jobb helyeken már a vetést is erősen folytatják, sőt a konyhakertekben is megindult már a munka. Igen sok helyen vetettek már árpát, szórványosan babot, sőt borsót is. A korai burgonyát már ültetik, a hagymát is kezdik rakni. A szőlőket nyitják és metszik, a kerti munkálatok erősen folyamatban vannak. Az ősziak közül a korán elvetettek egyenletesen keltek és élénk zöld színt mutatnak. A legutóbbi csapadékos napok után a vetések majdnem mindenütt erős fejlődésnek indultak, úgyhogy már a késő őszi vetések is kezdenek jól kelni. A vetések, bár hótakaró nem volt, fagykárt alig szenvedtek. Az egerek és varjak által megtámadott vetések pedig kezdik kiheverni a károkat. Minden remény megvan arra, hogy ezek a károk végeredményben elenyészően csekélyek lesznek. A takarmánykészlet az új zöldsztakarmányig elegendő lesz, sőt több helyen még felesleges is van kilitás. A jóság egészségi állapota általában kielégítő, csak szórványosan fordulnak elő: mélykór, sertéspestis, szája- és körömfajás, valamint baromfikolera.

A hosszulejárati külföldi hitel. Bernát István a Gazdaszövetség elnöke, egyik pénzügyi lapban, a hosszulejárati külföldi kölcsönök eshetőségeiről nyilatkozik. Ebben a kérdésben szerzett tapasztalatai alapján nem sok reménnyel van a hosszulejárati külföldi hitel megszerzésének lehetősége iránt, egyrészt, mert a külföldi tőke csak 15—20-szoros fedezetre jön ide, így aránylag nagyon csekély, másrészt pedig olyan drága, hogy azt a mezőgazdaság alacsony hozadéka el nem bírja. Ilyen körülmények között helyesli a kormánynak azt a tervét, hogy az állam rendelkezésére álló pénzfeleslegekből itthon zálogleveleket vásárol és azokat, főként Angliában, elhelyezi. De itt is nagy nehézségeket lát. Ezeket a zálogleveleket ugyanis nem a kormány bocsátáná ki, hanem az egyes pénzügyintézetek. Így az egyes kibocsátó pénzügyintézetek bonitásának megfelelően, a záloglevelek árfolyama különböző lesz — amint ez a békében is észlelhető volt — vagyis a forgalomba kerülő záloglevéltípusok egységessége nem lesz megtartható, amely körülmény bizonyos óvatosságot és tartózkodást idézhet elő a külföldön velük szemben. Egyébként rámutat arra, hogy Angliában és Amerikában a telekkönyvi intézmény nem létezik, ennek folytán ott a jelzáloghiteleket sem ismerik. Tehát a gondos és számító angol tőke e szokatlan hitelművelési formával nem fog egy-kettőre megbarátkozni, hanem még hosszabb idő kell ahhoz, hogy a mi zálogleveleink az angol piacra elhelyezhetők legyenek olyan mértékben, hogy a mi hiteligényeinket kielégítsék. Ezzel szemben a londoni magyar követ Rubido-Zichy

Iván báró egy angol lapban tett nyilatkozatában azt írja, hogy az angol pénzügyi körökben fokozódó érdeklődés tapasztalható a magyar ügyek iránt és a magyar 7 és félszázalékos sterlingkölcsön a tőzsdé kedvelt papírjai közé tartozik. Egyáltalán az angol tőkének a magyar közgazdaságban való elhelyezkedési lehetőségeit mind kedvezőbben ítélik meg, amit csak fokoz a magyar jelzálogon való észszerű módosítások terve, úgy, hogy véleménye szerint a jövőben a magyar jelzálogos adósságlevelek a nyugati piacokon a legkeresettebb beruházási papírosok sorába emelkedhetnek. Hangsúlyozza, hogy Anglia a magyar mezőgazdaság támogatásának milyen nagy előnyeit láthatja, mert a magyar mezőgazdaság újjászervezése esetén kitűnő piac nyílik Anglia számára. Így Magyarországnak sok műtrágyára van szüksége. Üntöző- és csatornázóművek létesítése, mezőgazdasági vasutak építése, lecsapolások és egyéb telkesítések az angol vállalkozó tőke számára számos munka- és elhelyezkedési alkalmat nyújthatnak.

Szántógépbemutató Lábodon. Mult hó 25-én mutatták be a McCormick-féle traktort Széchenyi Emül gróf lábodi uradalmában. A bemutatón megjelentek a megyei és városi állomás részéről Bálige János adjunktus, Majusz Tibor tanársegéd, továbbá Kukula János jóságkormányzó, Tamás Ferenc dr. intéző, Rajczy Géza mezőgazd. kamarai titkár, Lelbach Keresztély földbirtokos, Rada Károly intéző, Kriszt Rezső jóságigazgató, Bónszky Mihály intéző Heimhold Róbert, Nagy István, Eder József és azonkívül számosan a környék érdeklődő gazdaközönsége köréből. A megyei és városi állomás megbízottai a bemutató kezdetétől lemérték a felszántó földterület nagyságát, valamint a petróleum-töltést, továbbá megállapították a talaj kötöttségi fokát és azután a legnagyobb ellenőrzés mellett üzembe helyezték a traktort. A traktor három ekével dolgozott és a bemutató hivatalos eredményeit lapunk egyik legközelebbi számában közölni fogjuk.

Szárzást jól tűró herefajta. Az eper-herc (Trifolium fragiferum L.), mely hazánkban sok helyen vadon terem — különösen a szikeseken —, nagy becsben áll Újzeelandban.*) Erdemes volna ezzel a szárzást jól tűró, évelő herefajjal nálunk is kísérletezni.

Országos gyümölcstermelési értekezlet Keeskeménen. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, amelyhez az ország gyümölcstermelő területének nagy része tartozik, az alföldi gyümölcstermelés fellendítése érdekében, az itt szöbe jöhető fontos kérdések megbeszélése végett folyó évi március hó 25-én Keeskeménen országos gyümölcstermelési értekezletet tart, amelyre az ország legkiválóbb szakértői hívatják meg. Szó lesz itt az Alföld gyümölcstermelési körzeteinek a megállapításáról, a gyümölcstermelés intenzívebbé tételéről és a gyümölcstermelés minőségi feljavításáról.

Pápai vidéki állattenyésztési Egyesület. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója a Pápa városi és gazdasági érdekképviseleti szervek vezetőivel egyetértőleg népes értekezletet tartott az állattenyésztés fellendítése érdekében. Pápa vidékén 21 tejtermelési szövetkezet működött a háború előtt. A kamara próbaféjő, tejlést ellenőrző, törzskönyvező, tejértesítő, tenyészállat-nevelő stb. egyesületek fokozatos kiépítését tervezi, ugyint az Moson megyében történt. A polgármester, gazdasági felügyelő, a főbíró, a pápai földművelésiskola vezetői és a kis- és középbirtokosok egyhangú helyesléssel hozzájárultak a tervhez s annak előkészítésére Németh Jenő földművelésiskolai igazgató vezetése alatt egy előkészítőbizottságot küldöttek ki. A gyűlésen több gyakorlati indítvány hangzott el, különösen a szarvasmarha és a lótenyésztés emelése érdekében.

*) Foy, Nelson. Clover Seeds. New Zeal. Journ. of Agric. 1924. 11

BÄCHER-MELICHAR gyártmányai ismét kaphatók

Ajánlattal készséggel szolgál!

BÄCHER * MELICHAR

RUDOLF FERENC

BUDAPEST 1778

V., Vilmos császár-ut 60. sz.

Sürgönycim: KULTUR Budapest TELEFON: 28-02 és 19-57

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14.

Foglalkozik: **ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL ÉS BIZOMÁNYI VÉTELLEL**

Élősértésküldemények címzendők: Budapest—Ferencváros, Sertésvásár TELEFON: Városi iroda (interurban) József 120-25

Élő szarvasmarha-, borju- és juhszállítmányok címzendők: Budapest—Ferencváros, Marhavásártér TELEFON: Sürgönycim: **ÁLBIZ BUDAPEST** • TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-16

Husktüldemények címzendők: Budapest, Központi Vásárocsarnok TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-16

70 vagon vetőburgonya a kisgazdáknak. A m. kir. földművelésügyi minisztérium 62,220/1925. sz. rendelete értelmében a m. kir. Burgonyahivatal 70 vagon jóminőségű, fajtiszta vetőburgonyát oszt ki oly nincstelenek részére, kik a földbirtokreform folytán földet kaptak, de a vetőgumó beszerzésére anyagi erővel nem rendelkeznek. A vetőgumót a kisgazdák kölcsönképen kapják, úgy, hogy a vetőburgonya árát legkésőbb f. évi október hó 31-ig lefizetik. Középkései és kései fajtákat fognak kiosztani. A burgonya ára 1200—1400 korona körül lesz kg.-kint. A burgonyát lehetőleg közeli helyről fogják kintalni.

A gazdaközönség figyelmét felhívjuk a teljesen átalakított, régi jóhírű Rémi szállodára, ahol teljes tisztaság és rend várja a gazdaközönséget. Abszolút fregmentes szobák, gőzfűtés, a szobákban hideg és meleg víz. A gazdaközönségnek a „Köztelek”-re hivatkozva szobáinkint 20% kedvezményt adunk. Rémi szálloda, Budapest, VIII. ker., József-körút 4. szám.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

A 42 év óta fennálló Fischer J. részvénytársaság zsák- és ponyvagyárt, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvakölcsönző-intézet.

NYILTTER.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Gőzkeszántásra, cséplésre

Elsőrendű POROSZ KŐSZÉN

Legolcsóbb „FLAMMÁ”-nál

Okvetlenül kérjen ajánlatot! 7375

Levél- és sürgőnyeim: FLAMMA, Budapest, VI., Teréz-körút 43. • Telefon: 43-27

600 holdas prima birtokra vevőt,

200, 800, 1600 holdas bérleteket keres,

szép uri villákat 250—500 millióig elad

Vimmer, Rákosszentmihály. 7389

K. MOLNÁR SÁNDOR

a gazdaközönség kedvelt fogorvosa

BUDAPEST, IX., Mester-utca 13., I. em. 2.

Mérsékelt árak mellett: foghuzás, fogtömés, arany-hidak, arany-koronák stb. készítése, részletfizetésre is!

Megrendelések átvételére szívesen keresi fel vidéki megbízóit. — Javításokat posta útján is eszközöl.

Ablaktáblaüveg és melegágyi üveg BIELEK KÁROLY
táblaüveg-nagykereskedés, üvegüzem nagyvállalatában.
Budapest, VIII., Mátyás-tér 14.
Fióktelep: VII., Csopraghy-u. 4.
Telefon: József 25-94
József 38-04 (lakás)
Hívteljesítés megközelítő kiszámítás!

Elsőrendű kertészüveget

ajánl rendkívül olcsó áron, 2 % vastagságban azonnali szállításra:

Forgó és Társa R.-T.

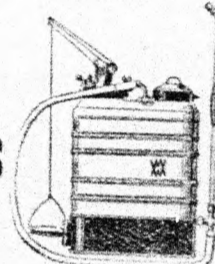
Budapest, VII., Dohány-utca 16-18. szám.
Telefon: József 125-70 7373 Sürgőnyeim: „Vitrüm”

PRIMA POROSZ SZENET

szállít mezőgazdáknak hitelre is, a
Deutsch-Ungarische Wirtschaftsvereinigung A.-G., Berlin

Budapesti iroda:
VI., Vilmos császár-ut 59., III. 8.

Szőlőhöz CSEPEL

Cukorrépa-hoz
GLOBUS

Gyümölcs-fához
ARBOR

Burgonyához PAX

jegyrü magasnyomású hátipermető a legjobb.

Gyártja:

WEISS MANFRED
ACÉL- ÉS FÉMŰVEI R.-T.
CSEPEL 7373

Részletes árajánlattal készséggel szolgál és kívánatra vételkötöttség nélkül díjtalanul a helyszínen bemutatja

AGRARGLÓBUS Mezőgazdasági Géphereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-utca I. sz., I. em.
Telefon: József 158-54, József 153-76, József 125-79

Elsőrangú szőlőoltványok

Ripária Portális alanyon. A magy. kir. Földművelésügyi Minisztérium által ellenőrzött fajták, valamint hazai sima szőlővesszők

emődi te- eladók Megrendelések
lepünkrol eszközölhetők:

Emődi Szőlőtelepítő R.-T.-nál
Budapest, V., Széchenyi-utca I. szám.
Telefon: 154-44, 154-45 7385

Mielőtt beszerezné vetőmag- szükségletét

kérjen ajánlatot a

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.

vetőmagosztályától 7390

Budapest, V., Nádor-u. 16.

Kedvező fizetési feltételek!!

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetesete Gabonasztyájának jelentése.) 1925. március 2. Az üzleti tevékenység úgy a kenyérmagvak, mint a termények piacán csak szűk keretek között mozgott. A buza és a rozs körülbelül 2500 K-val drágult. A terményekkel irányzata tartott. Budapesti paritásban kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg.-os: tiszavidéki 5825—5850, fejemgyei és pestvidéki 5800—5825 K. Buza 78 kg.-os: tiszavidéki 5900—5925, fejemgyei és pestvidéki 5875—5900, rozs 4725—4775, takarmányárpa 3900—4100, sörárpa 4600—4800, zab 4250—4350, tengeri 2650—2700, köles 2800—2900, korpa 2325—2350 K.

Budapesti liszt- és őrléményiac. („Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állatértékesítő R.-T. jelentése.) Március 3. Lányha irányzat mellett a tegnapi tőzsdén a következő lisztárak fordultak elő: Duplanullás 8200, nullás 7900—8000, kettes 7800, hatos 6500—6600, takarmányliszt 3200, korpa 2350, egyes rozsliszt 6400, 75%-os egységes rozsliszt 5800 K. volt kg.-kint budapesti paritásban, zsákkal együtt.

A málmok ezzel szemben a következőképp jegyzik lisztárakat: duplanullás 8300—8400, nullás 8200—8300, kettes 7800—8000, hatos 6500—6700 K.

Budapesti takarmányvásár. Márc. 3. (A székesfehérvári vésőrigazgatóság hivatalos jelentése.) Rétiszéna I.r. 6 125,000—

Mig a készlet tart, gyorsárúként, kedvezményes fuvar-
díjak mellett szállítjuk anyatelepünkről a kítűnően bevált

Eredeti nemesített Székács-zabvetőmagot

Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T.

Budapest, V., Méréleg-utca 3., III. em.

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR 7344

Távíratcim: Nemesmag Telefon: 128-35, 76-60 és 146-20

Fordson-Traktor, Olivér-eke és alkatrészek

állandó raktárunkból kaphatók azonnali szállításra: 7371

Melis és Pintér, Szombathely — Budapest
Budapest, V., Széchenyi-utca 3. sz.
FORD-GYÁRAK AUTORIZÁLT KÉPVISELETE.

F & S GOLYÓSCSAPÁGYAK

Telefonok J. 39-02, 51-99

VECSEY JENŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK

Sürgőnycim: VECSEYÉK.

BUDAPEST, VIII. KERÜLET, KISSTÁCIÓ-UTCA 11. SZÁM

130,000, II. r. ó 85,000—120,000 III. r. csomagolásra 35,000—80,000, nádtakarmány, zöld, száraz 35,000—40,000, sarjuszéna 130,000, muharszéna 120,000—170,000, lucernaszéna 190,000—220,000, takarmányszalma (zab) 100,000, tengeriszárkóré 50,000, takarmányrépa 45,000—50,000, alomszalma 50,000—70,000, zsupszalma 90,000—105,000, zsupszalma 1 kéve 4500—5000 szalmaszecska 80,000 K.

Budapest, március 2. A **műtakarmány** piac az irányzat gyengébb, az árak lemorzsolódtak. Árak: kórpa 2500, konyoly 2500, 8-as takarmányliszt 3400, lótap 1500, olajpogácsa 3300, extrahált liszt 1700, szárított moslék 3500, szárított törköly 3300, szárított répaszelet 1500, malátacsira 2800, melasz 1200 K. kg.-kint.

Vetőmagvak. A vetőmagpiac mult jelentésünk óta változatlan.

Cukorpiac. A kristálycukornak belföldi nagybani eladási ára jelenleg adó és kincstári részesedés nélkül ab gyár kg.-kint 6200 korona. Külföldi cukor tartott árak mellett nyugodt volt. Német exportcukor loko 17/6, március—április 17/7 1/2, május 17/9, cseh finom kristálycukor loko 17/9, április—május 17/10 1/2, május—június—július 18—18 1/2 shilling. Külföldi cukorban tartott irányzat mellett a forgalom esendes volt. Cseh kristálycukor loko 18, márc.—ápr. 17/10 1/2, jul.—aug. 18/3—18 1/4, jun.—jul. 18—18 1/4, német exportcukor loko 17/10 1/2 shilling. Határidőkben kínálat nem volt.

Külföldi terménytözsdek. Chicago február 28. Az irányzat szilárd. Buza májusra 735'8, júliusra 633, szeptemberre 565, tengeri májusra 531'5, júliusra 538'9, szeptemberre 534'5, zab májusra 351'4, júliusra 390, szeptemberre 376'3, rozs májusra 668'4, júliusra 572'9, szeptemberre 506'9 cent volt mázsánként. — New-York, febr. 28. Az irányzat szilárd. Őszi vörös buza 800, kemény 782, tengeri 555'6, liszt 1014'1 cent volt mázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. 1925. évi március hó 2-án. Felhajtás 545 drb nagy vágómarha. A vásár irányzata lanyha volt, az árak változatlanok maradtak. Eladatlanul visszamaradt 48 drb nagy marha. Következő árakat jegyezték kg.-kint elősúlyban: Bika, jobb minőségű 11,000—14,000, kivételesen 14,500—15,000, bika, silányabb minőségű 6000—10,500, tarka hizott ökor, jobb minőségű 13,000—16,500, kivételesen 17,000—17,500, középminőségű 8000—12,000, alárendelt minőségű 6000—7500, magyar tehén 7500—13,500, kivételesen 14,000, tarka tehén 6000—14,500, kivételesen 15,000—15,500, bivaly 3000—8000, növendék 4500—11,000, kiesontozni való 3500—5500 K.

Budapesti szarvamarhavásár. 1925. február 27. Felhajtás: 326 drb élő belföldi szopóborjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak változatlanok maradtak. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szopós: I. rendű 21,000—22,000, kivételesen 23,000, II. rendű 19,000—20,000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezte sertéstelepeinek jelentése.) A ferencvárosi nyílt és zárt vásáron a hétfői felhajtás 3353 darab volt, melyből visszamaradt 645 darab. Élénk irányzat mellett az árak tartottak. Árak: prima urasági 21,000—22,000, prima szedett 21,000—21,500, közép 20,000—21,000, könnyű, jobb 18,500—19,000, könnyű silányabb 17,000—18,000, öreg urasági 20,000—20,500, öreg szedett 18,500—19,000, angol sonkamalac 20,000—23,000, hus 28,000—30,000, zsír 25,500—26,000, szalonna 22,000—22,500, hasított félsertés 25,000 K. A keddi vásárra 1015 darab volt a felhajtás.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizományi hízalásra sertéseket elfogad.

Gyapju. A gyapju piacon a pénzüke is a rossz gazdasági viszonyok miatt az üzlet szűnhet. Eladások nem történtek. Elvételüi üzlet még nem alakult ki.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacon üzletellen. Árak: Marhabőr 15,000—16,000, borjubőr 29,000 K. kg.-kint a budapesti vásáridőn.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5600—5800, tejszinhab literje 42,000—60,000, tejfel literje 20,000—26,000, vaj kg.-ja 80,000—96,000, nagyban 60,000—78,000, tehénturó kg.-ja 14,000—18,000, juhturó kilogrammja 36,000—38,000, hazai ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 80,000—95,000, nagyban 64,000—66,000, hazai grói sajt kg.-ja kicsinyben 70,000—75,000, nagyban 50,000—54,000, hazai trappista sajt kg.-ja kicsinyben 46,000—50,000, nagyban 32,000—36,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: ezer K-ban. Csirke, drb.-ja 25,000—60,000, tyúk drb.-ja 55,000—80,000, hizott ruca kg.-ja 40,000—42,000, hizott pulyka kg.-ja 32,000—35,000, libamáj kg.-ja 80,000—130,000, ludzsír kg.-ja 60,000, tojásdarabja 1200—1600 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint, ezer K-ban: Ponty Ia kicsinyben 45,000—50,000, nagyban 28,000—36,000, ponty IIa kicsinyben 30,000—40,000, nagyban 28,000—28,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 2000—4000, petrezselyem 2500—5000, zeller 4000—8000, kalarábé 3000—6000, vöröshagyma 4500—5400, fokhagyma 28,000—40,000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 2500—5000, kelkáposzta 4000—7000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3800—4000, nagyban q-kint 310,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 1400—2400, nagyban q-kint 135,000, karfiol 10,000—16,000, torma 14,000—40,000, sóska 28,000—50,000, spenót 6000—11,000, champingomba 70,000—85,000, alma 6000—22,000, körte 18,000—24,000, szőlő 40,000, díó 16,000—20,000, gesztenye 10,000—18,000 K.

Bor. A borpiac változatlan.

Szesz- és szeszitalok. A szeszület mult jelentésünk óta változatlan.

Zürich, márc. 2. (Devizaszókrat.) Budapest 0'0072, Berlin 123'9375, New-York 520'25, Bécs 0'007335, Prága 15'4375, London 2479, Páris 26'50, Milánó 20'94 1/2, Belgrád 8'30, Bukarest 2'55.

Egy aranykorona értéke ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzárfolyamán számítva 14587'63 papirkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. B. H.-völgy. A „Köztelek” 1925. évi 7. számában közölt feleletet a felvilágosítás után is fenntartjuk, abban a tekintetben, hogy a magja végett természetű ősziborsó szalmája takarmányszalmának minősítendő, az takarmányszalma. Ha tehát a haszonbéri szerződésben az volna, hogy minden szalma, legyen az akár alomszalma, akár takarmányszalma, a birtokon hagyandó, akkor természetesen sikeresen — meggyőződésünk szerint — a bíróság előtt sem tudja ellenkező álláspontját megvédeni az illető fél. Ha azonban a haszonbér szerződésben az van, hogy annyit, amennyit a bérlet kezdetén átadott, annyit tartozik legalább is visszahagyni, akkor ebben az esetben már szerintünk csak azokat a szalmafeleségeket tartozik a bérlet átadni, abban a mennyiségben, mint ahogy átvette, mint amilyen szalmafeleséget a bérlet kezdetén tényleg átvett, hogyha a bérlet visszaadásakor a gazdaságban ugyanazon szalmafeleségek megvannak. A fenti feleletben közölt azt a megállapításunkat, hogy az ősziborsó szalmája tavasszal etethető, fenntartjuk, mert az etethető télen is, tavasszal is. Szokták télen is etetni az állatokat és tavasszal is. Szokták vita tárgyat nem képezheti és ez a lényeg nem is érinti. Az ősziborsó szalmája nem tavaszi szalma, hanem takarmányszalma, ez tehát tévesen közöltetett a felelet rovatában. A haszonbéri szerződésnek az a része, amely így szól: „hogy az összes őszi- és tavaszi szalmát legalább oly mennyiségben, mint ahogy átvettem, a birtokon visszahagyni vagyok köteles”, erre csak jogi vélemény lehet döntő, mert ennek helyes magyarázatát csak jogi alapon lehet megadni. O. J.

Ami a visszahagyott mennyiségben többletként jelenkezik az átvétel szemben, azt nem kell térítés nélkül átengedni. Ha pedig az átvett szalmáért a bérlet az átvételkor fizetett, úgy a most visszahagyott teljes mennyiségért követelheti az egyenértéket. G. J. dr.

Somogyi bortermelő. A Hauptner-féle gépnyrók Németországban juhok nyírására is használatosak. Azok a magas fűrtű, kevés és könnyű zsirt tartalmazó gyapjuknál, például a fésűs gyapjuknál igen jól beváltak, ellenben a rövid, igen zsiros posztgyapjuknál az ilyen rendszerű gépnyróval történő nyírása, az eddigi tapasztalatok szerint nehézségekbe ütközik. Célszerű lenne ebben a kérdésben a Hauptner-cég itteni képviselőéhez (Geitner és Rausch Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 18.) fordulni. Ausztráliában igen el van terjedve a gépnyrás, amelyet legtöbb helyen villamos hajtóerővel látnak el. K. I.

B. V. Kecskemét. A korán letakaruló, tehát takarmánynak és nem magyerés céljából vetett biborhere után, az ottani vidéken legmegfelelőbb korai burgonyafajta a *rózsaburgonya*. Ennek államilag elismert vetőgumó beszerzési forrásait a „Köztelek” 1924. évi 91. számában közöltük. Részletesebb tájékoztatást a m. kir. Burgonyatermelési Hivatal (Budapest, V., földművelésügyi minisztérium) adhat. G. E.

Üzenet — többeknek. A mezei pocoknak szénkénnel való irtása terjedelmesen le van írva az itt többször vásárlásra már felkínált füzetemben („A mezei pocok ellen való védekezés” 30—43. old.) s így a „Köztelek”-ben való új ismeretése talán felesleges. E füzetben le van írva minden, amit a mezei pocok ellen tehető. A tüzet a *Magyar Rovartani Társaság* titkárságánál darabonként 15,700 K.-ért vásárolható (Budapest, II., Kitaibel Pál-utca 1. sz., M. Kir. Rovartani Állomás). Jablonovszki.

Pince. Földfeltöltés helyett nagyon célszerű a pince boltozatra száraz kőszénalakat hordani. Mivel utóbbi fajsúlya körülbelül félakkora s hővezetőképessége 1/3-ad akkora, mint a földé, azáltal nemcsak a boltozat lesz kisebb mértékben megerhelve, hanem az alatta levő pince levegője is egyenletesebb hőmérsékletű lesz, illetve nyáron nem fog oly mértékben felmelegedni s télen lehűlni, mint földfeltöltés esetén. G. G.

M. R. Dávod. Humozus, mélyebb fekvésű talajba a szilárd szalmájú *Mesterházy*-féle 10. számú vagy a Noll-féle Imperial typ. A-árpa megfelelő. Előbbi Mesterházy Ernő béggazdaságában *Veszvény* (Sopron megye), utóbbi a bántúti főhercegi uradalomban *Bánkut* (Árad megye) kapható. Mindkét árpa fajta nagymagvú, ezért a rendes vetőmagmennyiségnél 10—20%-kal többet kell belőlük vetni. G. E.

F. I. Mesterberek. A fehér mustárnak csak a magja fejt ki mérgező hatást, de csak ha nagyobb mennyiségben etetjük, míg ellenben csekély mennyiségben etetve előnyösen hat az étvágyra és emésztésre, hasonlóan, mint ahogy az emberre is előnyösen hat az, ha pl. a főt marhahúst mártás helyett kevés mustárral fogyasztja. A fehér mustárnak szalmája és polyvája tehát bátran etethető a juhval, de a szalmának jelentéktelen a tápértéke, mert az érésnek indult mustár már aratás előtt hullatja el leveleit és a szára gyorsan fásul el, míg ellenben a polyvája, mely ugyszólván csak becőkből áll, megközelítőleg a tavaszi szalmával egyenértékű és valamennyi állattal (lóval is) etethető, mert ha egyes becőkben magvak lennének is, azok sem ártóhatnának, sőt ellenkezőleg csekély mennyiségük végett inkább előnyösen hatnának az állatra. Cs. I. dr.

K. M. Ambrózfalva. Gazdasági alapszabálytervezetért forduljon a Csanádmegyei Gazdasági Egyesület titkárságához Makóra.

B. D. A leírás alapján ítélve, nem lehet kétséges, hogy a bőrbaj rühösség, amely az utóbbi években meglehetősen elterjedt a hazai szarvasmarhaállományokban. A betegség nagy elterjedése nemcsak a kérdéstevőnek, hanem a környékbeli gazdáknak szarvasmarhaállományaiban első helyen a kengézzel való kezelést teszi megkövetelté, amelynek végrehajtásához megfelelően elkészített gázkamra szükséges, hogy a kamrába állított, künnelevő fejével a kamra belseje felé elszigetelt állat testét a kamarában kénlevegővel fejlesztett kengéz hatásának lehessen kitenni. A gázkamra szerkezetének és használatának részleteiről a m. kir. állatorvosi főiskola belklinikája készsággal tájékoztatja előszóval a gazdaságnak a kezelés végrehajtásával megbízott állatorvosát. Amennyiben a kengézzel való kezelés végrehajtása nehézségekbe ütköznék, megfelelő lehet a tizedrészes fakátrányból vagy koptinból és 90 rész tengeri vagy egyéb növényi olajból összeállított kenést, mellyel egynapi időközben a testnek egy-egy negyedét bekenni s melyet

az egész testnek végigkenése után még két napig a testen meghagyni (az időközben netalán helyenkint ledörzsölt kenetet célszerű pótolni) és azután ruhával vagy szalmacsutakkal ledörzsölni, célszerűbben azonban meleg szappanos vízzel lemosni és 1—2 napi pihenés után vele a bekenéseket addig folytatni szükséges, míg a gyógyulás jelei (a viszketés megszűnése, újabb varrak képződésének elmaradása, a szőrök utánnövése) mutatkozni kezdenek. Az istálló gondos tisztításáról és fertőtlenítéséről nem szabad megfeledkezni. M. J. dr.

Ültessen gyümölcsfát!
Unghváry József
Faiskolája
Czepléd
Budapesti irodája
VI. Andrássyut 56. Telefon 162-72.
Kérjen árjegyzéket

Világszabadalom!
Forró nyárban sem kell jég,
ha húst, tejet, tojást, sürt stb.
Önműködő A-S géppel hűt
mely ily bámulatosan egyszerű:

Egyedáruatlása:
Gellért Ignác és Társa Budapest, V., Kékháry-u. 4.
Telefon: 12-91
Wien. III., Kegelsbrunnstr. 27.

Saborsky Ede és Társa
Budapest — Wien
szarvasmarha-, sertés-, borju- és juhbizományosok
IRODAK: Sertésvágóhid, telefon: József 18-30
Marhavágóhid, telefon: József 18-80
Sáboraky István lakásának telefonszáma: József 44-17
WIENIRODA: III., St. Marx.
Telefon (Inkubátorok): 22-81
Küldemények elmozdító: Budapest-Marhavágóhid
Budapest-Sortésvásár
DITÁLAN VÁSÁRI JELENTÉSEK 1023

Trifolium

Sürgőnycim: Rozula
Telefon: 194-61 és 171-50

Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-u. 1.

VETŐMAG

-szükségletének beszerzése előtt kérjen árakat!

15 darab elsőrendű
szénkénegező
alkalmi áron, darabonként 500.000 koronáért eladó.
ELASTICA Gummikereskedelmi R.-T.
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 69. 1187

Törv. védve
UKRECIA

**Lószerszám-
festő és Impregnáló**

Benzinlokomobil 4 16erős amerikai, 5 16erős Daimler, 6-8 16erős Nicholson
Nyersolajmotor 20 16erős, négyütemű, félmagas nyomású, kitéhető üzemképes állapotban olcsón kapható. — Ugyanott 16-20 16erős szivószármotor, nagyon jó állapotban eladó.
Umrath hatos gőzgarnitúra kitéhető, gyárilag javított állapotban olcsón kapható. 7397
FARKAS, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61. szám

Eladó anyatövek után termelt sárgaolajbogyó
takarmányrépamag
kg.-kint 17.000 koronáért, vevő zsákjaiban, vagy a zsák árának felszámítása mellett.
Káptalnyi jószággazdagság, Czirkópuszta, u. p. Kópuszta. 7394

Általánosan elismert, legtekélyesebb és szolidan kalkulált legelőnyösebb **szerszámkenőcs.**
Kb. 5, 12 1/2 és 25 kilós bádogkannákban kapható.
Gyártja és szállítja: 7347
Vad és Takács, Pestujhely

36 drb számfeletti ló, 300 drb 1 1/2 éves koca sertés és 9 drb 3 éves magyar fajta hasas üsző eladó a Szatmári püspökség pusztahidvégi gazdaságában, állomás és posta Poroszló, Heves m.

Bérelteszerelés folytán eladó:
Cséplőgarnitúra, legújabb Máv. 8-as, komplett, kettő éves. Hidegvérű igástenyészkanccák, csikók, amerikai lovak és csikók. Jgáskocsik, bőrlószerszámok, lókapák, ekék, fogasok. Felvilágosít: Martens Caesar földbírtokos, Tereske, Nógrád megye. 7392

Mangalica tenyészkocák
50 darab hasas. Átvészelt, 1/4 éves tenyészkoca, májusban fűszának, 140 darab 10 hónapos tenyészkoca eladók többszörösen első díjakkal és a nagydíjjal kitüntetett tenyészetemből. **CSOBAJI JÓZSEF GAZDASÁGA, Csobaj, Szabolcs m. Vasútállomás: Tokaj. 7344**

GRÁNÁT védjeggyű **MÉRLEGEK**
szekrényes-, tizedes-, tolsúlyos-százados-, marhamérlegek, szekérmérlegek, gabonaminőségi mérlegek raktárról!
Jausz Testvérek
Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 1507

Tölgyszőlőkarót 7388
160 cm. hosszú, hasított, hegyezett árusít vagontelepekben ab magyar határ, Drégelypalánk **Schmidl Mór fatermelő, Sahy (Slovensko).** Árajánlattal készséggel szolgálnak.

Villamos-
berendezéseket, telepeket, házi telefon- és jelzőberendezéseket tervezünk, építünk és karbantartunk. **Rádió-berendezéseket, szerelési anyagot, izólampát raktárról szállítunk**
Hoffer és Szommer műszaki és elektrotechnikai vállalata Budapest, VI., Eötvös-u. 29. 1575 Telefon: 49-03

Vogl József örökösök litéri gazdasága, Veszprém, postafiók 31. megrendeléseket elfogad és azonnal szállítja: bőtermő, koránérő, válogatott és lehegyelt csövekről származó

Hirdetmény.
Ludány és Szécsényhalászi nógrádmegyei községeknek Ipoly-menti részén 1924. évben termelt mintegy 400 métermázsza szénája mely a ludányi vasúti állomás közelében van berakva, készpénzfizetés mellett eladó. Érdeklődők a ludányi körjegyzői hivatalban bővebb tájékozást nyerhetnek Ludány, 1925. február 20.
7387 **Farkas László körjegyző.**

Meghívó. A Magyar Kölesönös Állatbiztosító Társaság, saság, mint szövetkezetnek, 1925. évi március hó 18-án délelőtt 11 órakor Budapestben, saját helyiségében (IV., Papnövelde-utca 10.) megtartandó **XXV. rendes évi közgyűlésére.**

sokasövű PIGNOLETTO-TENGERIT
Vetőmag ára a budapesti tőzsdén a fizetés idejében jegyzett fejérmegyei és pestvidéki buza napi ára. A vételár és üres zsákok a fenti címre küldendők.

Eladó nagyobb mennyiségű óriási szürke **MAMMUTH TÖKMAG** 7386
kilogrammonként 25.000 koronáért. **Gyulaházi Miklós, Nyiregyháza, Szarvas-u. 22. sz.**

NAPIREND:
1. Az igazgatóság jelentése.
2. Zárószámok előterjesztése és a felügyelő-bizottság jelentése.
3. Mérleg megállapítása és a fölmentvény iránti intézkedés.
4. Az üzleti nyereség hovatartozása feletti határozathozatal.
5. A felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.
6. Esetleges indítványok. 7382
Mérlegszámla 1924. évről: Vagyoni: 1924. december hó 31. Pénztárkészlet 55,014.682 K. Értékpapírok 115,015.659 K. Tiszviselők nyugdíjalap értékpapírjai 18,569.100 K. Adóssok 60,077.482 K. Adóssok: Pénzüntézetek és bankok 193,412.598 K. Letételek 1,780.000 K. Irodaberendezés 509 K. Szövetkezeti folyószámla 11,784.875 K. Összesen: 455,654.887 K. **Teher:** 1924. december hó 31.: Rézjegyzétek 10,000.000 K. Tartalék-alap 1,496.203 K. Függekárók 118,148.800 K. Díjtartalék 509,517.000 K. Ebből viszontbiztosítást terhelő 389,405.000 K. Marad a saját számlán 120,112.000 K. Kötés követelések tartaléka 29,000 K. Szövetkezeti károk tartaléka 16,000 K. Hitel-letételek 176,965.969 K. Nyugdíjalap 20,000.000 K. Letételek 1,780.000 K. Fel nem vett osztalék 45,507 K. Biztosítási alapszámla 350,400 K. Nyereség 7,329.011 K. Összesen: 455,654.887 K. **Veszteség- és nyereségszámla 1924. évről: Veszteség:** 1924. december 31. Károk (kifizetett) 444,817.424 K. Károk (1924. évi függékárók) 118,148.800 K. Összesen: 562,966.224 K. Öltönyanyagok 8,401.168 K. Állatorvosi költségszámla 87,882.571 K. Házberendezés 29,079.325 K. Tiszviselők fizetések 343,778.722 K. Adószámla 1,265.240 K. Jubileumszámla 2,500.811 K. Általános költségek 300,904.789 K. Viszontbiztosítási díjszámla 571,300.397 K. Díjtartalék 509,517.000 K. Ebből a viszontbiztosítást terhelő 389,405.000 K. Marad saját számlán 120,112.000 K. Értékpapírvesztés 780.000 K. Nyereség: 7,329.011 K., Összesen 2,034,188.056 K. Nyereség: 1924. december hó 31. Díjszámla a törlesztés levonásával 1,173,790.643 K. Illetékek és kezelési díjak 368,372.130 K. Szövetkezeti viszontbiztosítási díjak 12,037.010 K. Értékesített részek számla 132,285.722 K. Kamatok 15,274.967 K. Viszontbiztosítás által megtérült károk 240,309.584 K. 1923. évi díjtartalék áthozat 54,780.000 K. 1923. évi függékárók 7,508.000 K. Összesen: 2,034,188.056 K.
A fenti zárószámot megvizsgáltuk és azt a valóságnak megfelelőnek és a lezárt könyvekkel megegyezőnek találtuk.
A felügyelő-bizottság.
Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az azok által jóváhagyott zárószámok a szövetkezet hivatalos helyiségében közzélemre ki vannak tűve.
Budapest, 1925. február 25.
Az igazgatóság.
Azon t. c. tagok, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkértem, hogy a nevükre írott részjegyeket, illetőleg érvényben levő biztosítási kötvényüket az alapszabályok 30. §-a értelmében legkésőbb 5 nappal a közgyűlés előtt, tehát bezárólag 1925. évi március hó 15-ig Budapestben, az intéző pénztárnál (IV., Papnövelde-u. 10.) letenni sziveskedjenek.
1924. évben belépő tagok száma: —, 1924-ben felmondott tisztrészek: —, 1924. évben jegyzett tisztrészek száma: 316. 1924. év végén tagok száma: 45. 1924. évben kilépett tagok száma: 121. 1924. év végén tisztrészek száma: 6000.

Gőszántáshoz, csépléshez és egyéb mezőgazdasági célokra legolcsóbban és előnyös feltételek mellett szállítható
Karwini szén
URBÁN
Szénkereskedelmi Részvénytársaság
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 17.
LARIŠCH-MÖNNICH-féle KARWINI BÁNYÁK EGYEDÁRUSÍTÁSA 7336
Telefon: 53-40, 53-41, 53-42, 172-78

Nyersolajmotorjaink 6-120 HP nagyságban és
nyersolajlokomobiljaink 6-16 HP nagyságban
a jelenkor leggazdaságosabb üzemgépei!
Cserélje be benzinmotorját, mert 1 évi üzemköltségmegtakarításból nyersolajmotorunk vételára megtérül.
Részletfizetési kedvezmény!
Kérje 10. számú árjegyzékünket! 7120
FEHÉR MIKLÓS Gépgyár r.-t.
Budapest, V., Váci-ut 80. szám.

KAUFMANN és TÁRSA
szarvasmarha-, borju-, juh- és sertésbizományi üzlet
Budapest, Baross-tér 14., földszint
(Keleti p. u. mellett) 1055
Irodai telefon: József 41-91
Sürgőnycim: „KAUFMANN, BUDAPEST, BAROSS-TÉR 14.”
Tehenészet és járműökörtelep:
VII., Bibor-utca 12. Telefon J. 21-65
SZÁLLIT VESZ
fehér erdélyi prima fehér, bas-
import fiatal tartard és verestarka
járműökörket, járműökörket,
továbbá megrendelésre továbbá elsőrendű hasas
fiatal járműbivalyokat, továbbá friss borjas teheneket,
és valódi törzsi és szászrágani tenyészüzőket, anyako-
szilaj-tinókat, oákat, anyabirkát és min-
legújtabb napjában. denféle vágómarhát.

Utmenti ákác-, nyár- és diófát
erdősítésre ákác-csemetét, szőlőoltványt, európai szőlővesszőt stb., stb. szállít: 7327
UNGHVÁRY, Nagykörös.

Apermetező
lelke a szelepen.
Ha biztos akar lenni abban hogy jót kap, ügyeljen a
Vulkán védjegyre.
Vulkán szelepek, Vulkán tömlők
mindenütt kaphatók.

Főuri kastély, Budapest mellett, huszonnyolc szobával, bőséges melléképületekkel, tizenhárom hold birtok, mely szanatóriumnak is igen alkalmas, megvehető. **Hatszázötven holdas** birtok, mind szántó, ötszobás urilak, hat évi törlesztésre. **Hatszáz** holdas erdős birtok, négy szobás urilak. **Négy-száznyolcvan** holdas, többnyire szántó, tizenháromszobás emeletes kastélyval, sok gazdasági épületekkel. **Négy-százötven** holdas, gazdag élő- és holtfelszereléssel, nyitott szénbányával, kilencszobás kis kastélyval, teljes butorzáttal,

megvehető. **Négy-százötven** holdas prima birtok, száz hold vágható őserdővel, háromféle iparüzemmel, teljes felszereléssel, kilencszobás modern urilak és sok gazdasági épületek. **Négy-száz** holdas, hét hold szőlővel, hatszobás modern urilak. **Háromszázötven** holdas prima birtok Pest-hez közel, fővonalon, állomástól két km., négy-szobás modern urilak és sok gazdasági épület. **Kétszázötven** holdas, hatvan hold erdővel, nyolcszobás urilak és gazdasági épületek. **Kilencven** holdas, Balatonparton, gyönyörű ötszobás villával, sok gazdasági épülettel, vízjoggal. **Budapestnél**

tizenöt holdas gazdaság, emeletes kastélyval. **Budapest** mellett, állomástól két perc, szép modern villa kilenc szobával, villanyvilágítás, vízvezeték, hét hold termőszőlő, gazdasági épületek, szőlészeti felszerelés, **olcsón** megvehető. **Villatelkek,** Zugligetben, villamosmegállótól három percre, gyönyörű kilátással. **Nagyobb** vidéki városban jól meltő játék- és disztribúciós, családi okok miatt eladó. Birtok-leírások **ingyen.** Bővebbet **Török-iroda,** Budapest, VII., Rákóczi-ut helvenhat. 766

Mezei egerek, varjak, szarkák halomra döglenek, ha azonnal alkalmazza az **foszforszörpöt!** Emlős ragadozók ellen Strychnin comp. W. Vulpes granát helyben marasztalja azonnal a ragadozót! **Neutralin,** az ideális fegyverrel, utánrozdódás kizárva! **Express, bőrolaj** puhít, konzervál, **vízhatlanít!** Mérgekhez hatósági engedély! **Wirkler, vadászpálka, Rákosheresztur (Budapest mellett) Telefon: 12**

„Vermorel“
rendszerű permetezőket
elsőrendű kivitelben, minden darabot külön ládába csomagolva, jutányos áron raktárról azonnal szállít

Kérje 7. sz. árjegyzékünket! **FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.**
Budapest, V., Váci-ut 80.

A legjobb olasz gyártmányu 25 HP
Romeo-traktorok
3-as ekével, megérkeztek
VOLANTE Automobilkereskedelmi R.-T.
A Lancia és Bianchi gyártmányu személy- és teherautókat magyarországi vezérképviselete

Budapest, VI., Jókai-tér 10. Telefon: 58-05

Egyedi kiválasztás útján nemesített, államilag elismert **Präsi-dent Krüger** vetőburgonyára előjegyzéseket elfogadunk. Megrendeléseket az előjegyzések sorrendjében teljesít: **Mándy Sámuel és Géza uradalmi jószágigazgatósága, Nyirbátor.** 7369

Alapított 1892-ben. **ZUPKA ANTAL** autokarosszéria- és kocsigyár, Budapest, VIII., Illés-utca 17. sz. Telefon: Józsa. 48-06
Állandó raktár új és használt kocsikban. Kocsik javítását, fényezését, újra való kárpitozását jutányos elvállalom. 7200/1

A tenyésztő- és gépkiallítás részvevő

Alapítva 1882. **Rácsos kapu, ablak**
Bajor Ignác
Budapest, V., Váci-ut 16.
Telefonszám: 14-37 1582

„IRUS-MŰVEK“ MAGY. KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 21. Sürgőnyeim: „IRUS“
Telefonszám: 97-62
Specialitásként szállít azonnal a **legjobb** bevált szab. eredeti **„IRUS“** darálókat és **MALOMBERENDEZÉSEKET** „Nordmühlbau“ hámozógépeket az összes gazdasági magvak, szalás és rostos termények feldolgozására

Továbbá szállít **NEUMEYER** Herkules **motorekét** 4- és 3-vasu **szivógáz-, petróleum- és benzinüzemre**
A modern technika legtökéletesebb alkotása
Szánt Arat Csépel Vontat
Elsőrendű referenciák 874 Legmesszebbmenő jótállás

Makói dughagyma
fajtiszta, valamint **hagymamag** szavatolt csiraképeséggel, éppugy **édesnemes tormadugvány** a legolcsóbb napi áron.
Áruforgalmi R.-T., Makó
Postafiók: 18. Telefon: 48
Sürgőnyeim: Mándi Makó 7197

KNUTH K.
MÉRNÖK ÉS GYÁROS
Budapest, VII., Garay-utca 10.
Telefon: József 10-75 7156

Vízvezetékek
Központi fűtések
Szárítóberendezések
KNUTH-K

TRIÓRÓK
marott sejtkekkel minden gabona tisztítására. **Cséplőgép-szíták**
Törökrosták. Mindennemű lyukasított lemezek. **Vetőmagtisztítótelepek** Lucerna- és löheretisztító triórók **STAHEL és LENNER** triór- és lemezlyukasítógyár részvénytársaság
Budapest, VI., Országbíró-utca 44-46. sz.

Gyérey Richárd tolnaozori béruradalmának növénynevelő üzem, Alsóbogárd, u. p. Ozora a koránérő, bőtermő, államilag elismert
Gyérey-féle fehér lófogu tengerire

megrendeléseket elfogad és azt azonnal szállítja. A tengeri érési ideje szeptember közepe és így utána buza igen kedvezően vehető, gyorsan fejlődő, magas és levéldus száránál fogva **esalamadévetésre is kiválóan alkalmas.**
Korai érését, bőtermőképességét és 80-85% szemarányát a múlt évben az ország különböző részein és a debreceni mezőgazdasági kamara által beállított termelési kísérletek eredménye bőven igazolta.
A válogatott és lehegyelt csővekről származó **vetőmag ára:** 100 kg.-nál nagyobb tételeknek vevő szákaiban, Pinchehely állomáson feladva, a budapesti tőzsdén a fizetés idejében jegyzett legmagasabb árhoz 50%, 100 kg.-nál kevesebb rendelésnél 100% felárat számítva. Vevő kívánságára a szállításhoz új zsákokat adunk és azt beszerzési áron számítjuk. A 100 kg. aluli rendeléseket postacsomagokban, csomagolást nem számítva szállítjuk.
A vételár a tolnaozori béruradalom jószágfelügyelőse címe, Tolnaozorára küldendő, ahol megrendelés is eszközölhető. 7278

Csak kiváló tenyésztőket vegyen!!
Az országos kiállításokon többször 1-ső díjjal jutalmazott
SZATMÁRI PÜSPÖKI URADALOM országos hírű tenyészetéből
(Pusztahidvég, u. p. Poroszló)

eladók óriási csontozatu magyar bikák, számfeletti 3 éves magyar hasas üszők, gyors fejlődésű mangalica kanok és kocák, kiváló fejlettségű 2 éves Nagynónius méncsikók

7370 **Jószágkormányzóság.**

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ
okl. gazda, gazd. egyf. igazgató, v. bérli és jószágigazgató
BUDAPEST, VIII., STÁHLY-U. 5. I. 8. (Rókus-kórház mellett)
Telefon: József 54-44

O. F. B. ELVÁLLAL Mezőgazd. és ház-ingatlanokra vonatkozó eladási, vételi, bérleti és peres és birtokreform-ügyekben szakértői szerepet. Vegyes és választott bírői megbízást. Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását.

ENGEDÉLY OKIRAT: 472-25. SZ.

ELADÁS

Trágya vagonkételekben eladó. Érdeklődések „Száz vagon 112” jelűre a kiadóra kéretnek. 112

Takarmányhere, felpor-száz mázas eladó. Valkó, Szék, Komárom megye. 1076

Eladó 8 lóerős Hofherr-Schranz gőzszelőkészítő, teljes felszereléssel, kifogástalan, üzembiztos karban. Ugyanott egy törzskönyvezett 4 éves angol telivérmen is eladó. Megtekinthető gróf Somssich Béla örökös uradalmában, Babócsa. 1124

Bükkönyi eladók, föld- és birtokok fizethetik aratás után is. Bogdán Miklós, Budapest, Erzsébet-körút 9. Telefon: József 35-10. 1117

60 HP, Stock-féle, kifutó karban lévő motoros eladó. Szaprics Vendel, Gerjen, Tolna megye. 1141

Bérlőmegszűnés folytán eladó egy cséplőgarnitúra, mely áll egy nyolcas Máv. gyártmányú cséplőszekrényből és egy tízes Hofherr-Schranz-féle kazánból és hozzávaló elevátorból. Ugyanott egy 20- és 18-soros losonci, sorbárhintő műtrágyaszóróval egyesített vetőgép eladó. Megtekinthető a Tiszadada melletti fekvő Központ-tanyán. Érkezni lehet Debrecenben, Jókai-utca 9/a. Pillep Móránál. 1142

Köles- muhar- és fehér-élő mustárvetőmagvak eladók. Dr. Klinger Zsigmond, Budapest, V., Vörösmarty-tér 3. 1166

Szerszámfát, talpat, küllöt stb. épületfát, deszkát gyűlvény is, legolcsóbb termelői árban szállítok bármely állomásra

WOLLNER KÁROLY fakereskedő

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY Telefon: 78 1791

Eladó birtokok!

1. Ezerhatszáz m. holdas, prima (300 hold óserdővel) kastélyos, két gyárral, Dunántul.
 2. Hatszáz m. holdas, prima, kastélyos, Felvidéken.
 3. Ötszáz m. holdas, prima, kastélyos, Felvidéken. 1168
 4. Tizenhat holdas, prima, szőlős, gyümölcsös, urlakással, fővárostól vasúton, villanyon 28 kilométer.
- Kizárólagos megbízott: **Tokaji Nagy László** OFB. enged. irodája, Budapest, VIII. ker., Stáhlly-utca 5., I. em. 8. (Rökus mellett). Telefon: József 64-44.

Répamag

sárga olajbogyó, 12 éven át szelektálással nemesített **takarmányrépamag** legalább 50 kilogrammos tételekben eladó. Fajazonosság, csiraképeség, tisztaság garantálva.

Tömörkényű petéri gazdaság vasut és posta: **Kistelek.** 1038

GAZDASÁGI NYOMTATVÁNYOK vállalatunk nyomtatványosztályában szerkeszthetők be. Árjegyzékét legyőz küldjük! „PATRIA” irod. vállalat és nyomdai r.-t., Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

VÉTEL

Keresek használt, jókarban lévő 14-, 16-, 18-as **rayolékét.** Mandel András, Nyirbátor. 1143

Keresünk megvételre fajtiszta egy darab bécsi kék és egy darab belga dris bakonyit. Ajánlatokat az ár megjelölésével küldjünk: az orosz béruadalom kérészete, Tolnaország címre küldeni. 1077

Száraz kukoricaesetűkát vagonkételekben keres Dr. Helvay Tivadar, vegyszereti gyára, Budapest, Gyár-u. 27. 1144

Megvételre 150 q marha-répat keresek Bősányi Lajos, Visonta, Heves megye. 1145

BÉRLÉL

Öszre bérelnek Dunántul, legszívesebben Somogyban, három-öt száz holdas jó birtokot elegendő épülettel, urlakással, kellő garancia mellett, 615- és hull-felszereléssel, takarmányféléket feltároló átrésszel. Ajánlatokat „Dunántul 1074” jelűen a kiadóra kérek. 1074

200-300 holdas Dunántuli jó birtokot, Budapesthez 100-120 km. távolságra, elegendő épületekkel, jó lakással bérlébe venne, októberi átvétellel garantsz. Leírásokat „1092” szám alatt a kiadóhivatalba kér. 1092

Bérlélet keresek öszi átvételre, 615-holt instruktívál 150-200 holdig. Gyulay, Pécel. 1169

ERDÉSZETI MAGVAK

és csemeték, gyümölcsfák és vadoncok, úgy belföldiek, mint külföldi eredetűek 7271

SÁNDORIMRE BRUCK és MOLNÁR magkereskedőknél
UTÓDANÁL: Budapest, Vilmos császár-ut 61. Telefon: 85-64 Székesfehérvár. Telefon: 337

Az Alföld gazdasági jövője MOST JELENT MEG!

Írta: Dr. Gosztolyi Nagy László, a Duna-Tiszaközi Mezőg. Kamara igazg. Ára 24.500 K (posta költsége 4500 K). „Patria” R.-T. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

A Magyar Föld Részevénrtársaság sarkadi béruadalomában a következő **vetőmagvak** eladók: Nemesített „F” lófogu, Fleischmann-féle utántermésű, Puttyi, cinquantinó és fehér gyöngy-

tengeri lucernamag 7312

államilag ólomzárólt fehérhárcás

a Magyar Föld R.-T., Budapest, V., József-tér 1. Telefon: 76-60

Burgonya vetőgumó valamint **ékezési burgonya**

vagonkételekben kerül eladásra és pedig államilag vetőgumónak elismert, Németországból importált bőtermő **Weisse-Riesen** elsőéves utántermése, továbbá hazai nemesített **Wohltmann** utántermés. Ezenfelül kisebb tételekben **Rózsa, Magdeburger-Blau, Bismarck, Riesen-Niere** és **Krüger** féleségek. Érdeklődők forduljanak **herceg dr. Esterházy Pál ur hitbizományi uradalmának Jóságigazgató-ságához, Eszterháza, Sopron megye.** 7354

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtükrösebbek. 7154
Egyedüli gyártója: **Haiderner Sándor** sodrony-, szövet-, fonak- és kerítésgyára **Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.** Filék: Budán, II., Fő-utca 59. Irigységi legye és bérlete. **Kátrányozott tőskésdrót alkalmi áron.**

Meghívó a „Formica” Mezőgazdasági Terményeket Értékesítő Szövetkezetnek 1925. évi március hó 15-án déli 12 órakor, Budapestben, saját helyiségében (IV., Papnövelde-utca 10. szám) megtartandó II. évi rendes közgyűlésére.

Tárgyszorozat: 1. Az igazgatóság jelentése. 2. Záróművelet előterjesztése és a felügyelő-bizottság jelentése. 3. Mérleg megállapítása és a felmentési iránti intézkedés. 4. A tiszta jövedelem hovatartozása feletti határozathozatal. 5. A felügyelő-bizottság választása. 6. Esetleges indítványok.

Mérlegszámla 1924. évről: Vagyon: Készpénz 47.291 K. Adások (bottétszám) 10.055.000 K. Államlásos kölcsönök 11.500.580 K. Tiszta fölösleg 377.578 K. Összesen: 19.378.371 K. Nyereség: Átlószt 1923. évről 39.895 K. Jutalékokból 12.322.417 K. Kamatjövdelem 7.019.535 K. Összesen: 19.378.371 K. A fenti származást megvizsgáltuk és azt a valószínű megföldolnek és a lezárt könyvekkel megegyezőknek találjuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.

A záróművelet és az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése a szövetkezet helyiségében közszemlélre ki vannak téve.

1924-ben belépött tagok száma 3, kilépött tagok száma —, 1924-ben jegyzett üzletretek száma 183, felmentett üzletretek száma —, 1924. év végén tagok száma 40, üzletretek száma 3232.

Kelt Budapest, 1925. évi február hó 28.

7381 **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Szülőoltvány- és vészőeladás.

A Nemzetközi Borkereskedelmi R.-T. érdekkörébe tartozó szülőtelepeken (Ecséd, Kállosemjen, Hatvan, Naszály, Emőd) **különféle államilag engedélyezett és ellenőrzött RIPARIA PORTALIS alanyon levő egyéves szülőoltvány továbbá hazai sima szülővesszőfajok** kerülnek eladásra. A részletes eladási feltételekről felvilágosítást nyújt, előjegyzéseket, valamint megrendeléseket elfogad a **Nemzetközi Borkereskedelmi R.-T. gazdasági osztálya** Budapest, IV., Egyetem-utca 2. szám, I. emelet. Telefon: József 154-52 7381

Ingyen küldjük legújabb gazdasági szakkönyvjegyzékünket „Patria” irod. vál. és nyomdai r.-t. Könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

7362

FIAT

A VEZETŐ VILÁGMÁRKA!

Turini FIAT

szántó-TRAKTOR

35 lóerős motorral

Súly: 28 métermázs.

Tejjesítmény: 3-vasu ekével naponkint 12 magyar hold, középötött talajon. Súlyát és tejjesítményét tekintve, a **legolcsóbb traktor.**

!!TARTÓS EURÓPAI GYÁRTMÁNY!!

MAGYAR AUTOMOBILGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, ezelőtt: „MAGYAR-FIAT”
Budapest, V., Szabadság-tér 18. szám (Tőzsdepalota). Telefon: 124-53

**A középirtok legalkalmasabb szántógépe az
Államgépgyári kétgéprendszerű XCT jelű gőzekészlet**

Teljesítménye óránként 1 magyar hold.

Rendkívül jutányos áron szállítja:

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

„AVENA” Mezőgazdasági Termény- és Állatértékesítő Részvény-Társaság
Budapest, V., Nádor-utca 38. Telefonszámok: 63-43, 63-44
Sürgönyeim: Fundamentum Budapest Közvetlenül a gazdától vásárol és elad. Export-Import

ERDÉLYI MÁRK

gőz- és motoreke-alkatrészgyár
és gőzeké-bérszántó vállalat
Budapest, VI., Lehel-utca 10.
Telefon: 191-17, 194-35
Sürgönyeim: „Gőzeké” Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST

legmodernebb, tulhajtás, majdnem teljesen új gőz-
ekkel, vállalja továbbá:
gőzekészletek, billenőek teljes gyári jav-
váltását, új tüszekrények építését, minden-
nemű kazánmunkákat.

GŐZKEALKATRÉSZEKET

szállít minden rendszerű gőzekéhez raktárról, vagy
készít és javít rendelés után.
Modellek után acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt.
Mint a Detschsig-nyár budapesti képviselője. Állandóan
raktáron tart és azonnal szállít új

gőzkesodronyköteleket
minden méretben, eredeti gyári áron. 7214

Németországi importból utántermelt fajtiszta
Prof. Walthmann, Deodora és Weisse Riese

vetőmag-burgonyára

előjegyzést elfogad és lehívásra szállít ifj. Wlitzek
Sándor mezőgazdasági irodája, Budapest, V. ker.,
Nádor-utca 14. Telefon: 125-71 7339

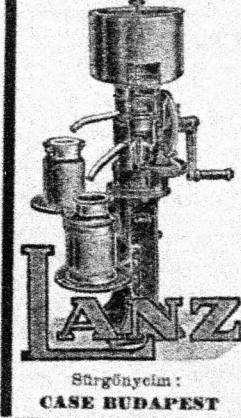
TÖZEGKORPÁT
és
ALOMTÖZEGET

légszáraz állapotban azonnal szállít a
TÖZEGKITERMELŐ R.-T.
Központi iroda:
Budapest, VI., Teréz-körút 26.
(Pyramis helyiségben)
Telefon: 65-48, 65-49, 65-50
Interurbán: 196-97
Termelőtelep és gyár:
Fonyód (Somogy m.) 7193

Gőzekébérszántást

őszai és tavaszi szántást, gyeptörést, szőlőtelepek
faiskolák, erdősitések mély rigolirozását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld
7100 Telefon: József 88-88 Sürgönyeim: Wolfféke Budapest

Tejgazdasági eszközök és berendezések

mint encenbergi fejtődrök,
fejőszilkék, tejbödönök, tej-
mérők, tejhűtők, kannák stb.

Teljes vaj- és sajtygárok berendezése
A világhírű LANTZ tejfőzőgépek vezérképiselete

Ajánlattal szolgál:
HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B

1661

MCCORMICK MOTOREKE

Ráépített regulátor
Fordulat önműködően szabályozva
Szijtárcsa a motoron
Levehető kapaszkodók

7226

28 golyóscsapágy
Magasfeszültségű mágnes
Motorhengerek kicserélhetők
Légtisztítóberendezés
Működő részek portól teljesen megvédve

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
MC CORMICK & DEERING CHICAGO
VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GŐZESMOTOREKE OSZTÁLY
BUDAPEST, V. VACI-UT 98
LEVÉLCIM: BUDAPEST 56. FIORBERLO
SÜRGÖNYCIM: „DÉBERT BUDAPEST”
TELEFON: 159-15 ÉS 70-43
ALAPITVA 1893